

آیا واقعا دولت اسرائیل از حمله حماس بی خبر بود و غافلگیر شد؟!

بهرام رحمانی

bahram.rehmani@gmail.com

مقدمه

خاورمیانه در حال حاضر با بحران‌های متعددی دست به گریبان است اما حمله ۷ اکتبر حماس به اسرائیل، بمباران شدید غزه، آوارگی میلیونی فلسطینیان، هدف قرار دادن بیمارستان‌ها، قطع برق و آب از اسرائیل به مردم غزه و احتمال تشدید درگیری با حزب الله لبنان اشاره کرد که این وضع بحران‌های موجود خاورمیانه را بحرانی‌تر و خطرناک‌تر کرده است.

به نظر می‌رسد این جنگ، با جنگ‌های قبلی اسرائیل و فلسطین متفاوت است و آن‌طور که نتان یاهو ادعا کرده است این بار جغرافیای خاورمیانه تغییر خواهد کرد. آمریکا نیز با تمام قوای نظامی به خاورمیانه بازگشته است و این هم نشان از احتمال گسترش جنگ به کشورهای دیگر خاورمیانه است. روسیه و چین و متحدان‌شان از یک سو و آمریکا و اتحادیه اروپا و متحدان آن‌ها از سوی دیگر، در شورای امنیت سازمان ملل و منطقه بیش از پیش در مقابل هم صف‌آرایی سیاسی-نظامی کرده‌اند.

فرماندهی عملیات ۱۵ مهر ۱۴۰۲ حماس به اسرائیل، یعنی «طوفان الاقصی» را فردی به نام «محمد دیاب ابراهیم المصری» ملقب به «الضیف» به عهده داشت. گفته می‌شود موساد تا کنون هفت بار اقدام به ترور او کرده است که در یکی از این عملیات‌ها همسر و دختر شیرخواره‌اش را از دست داده است. از این نظر، او را یک فرد استراتژیک می‌شناسند.

غرش توپ، تانک، موشک و صدای هواپیماهای جنگی بسیار بلند و ترسناک است. مردم غزه آب، برق و غذا ندارند، دارو و تجهیزات پزشکی در غزه کافی نیست. بیش از ۵۰۰۰ زن باردار نیاز به رسیدگی‌های مامایی و بهداشتی و آرامش دارند اما در خیابان‌ها زایمان می‌کنند و یا بدون بیهوشی مورد عمل‌های جراحی قرار می‌گیرند. تاکنون ده‌ها تن از کادرها پزشکی از جمله پزشکان بدون مرز و بهداشت جهانی، جان خود را در اثر بمباران‌های اسرائیل از دست داده‌اند.

سازمان جهانی بهداشت (WHO) از اسرائیل خواست دستور تخلیه بیمارستان‌های شمال نوار غزه را ملغی کند. طارق جاسارویچ، سخن‌گوی سازمان بهداشت جهانی به پی‌سی گفت: «بیمارانی در آن‌جا هستند که نمی‌توان آن‌ها را جابه‌جا کرد، بسیاری از دستگاه‌های تنفس مصنوعی استفاده می‌کنند، نوزادانی در دستگاه و افرادی در وضعیت ناپایدار هستند و حمل و نقل آن‌ها بسیار دشوار است.» وی تأکید کرد که این کار «تقریبا غیرممکن» است و تأکید کرد: «ما از اسرائیل می‌خواهیم که در این دستور تجدید نظر کند.»

ارسال کمک به نوار غزه پیشرفت کندی دارد. به گفته مارتین گریفیتس، هماهنگ‌کننده کمک‌های اضطراری سازمان ملل، کاروان دومی متشکل از ۱۴ کامیون که عمدتا دارو و مواد غذایی بارگیری کرده‌اند، روز یکشنبه ۲۲ اکتبر وارد غزه شد. روز شنبه اولین محموله از زمان آغاز جنگ اسرائیل علیه مردم غزه در هفتم اکتبر از مرز عبور کرد. سومین کاروان کامیون‌های حامل کمک‌های بشر دوستانه نیز صبح روز دوشنبه ۲۳ اکتبر از طریق مرز رفح در مصر وارد نوار غزه شد. به گفته سازمان ملل، روزانه حدود ۱۰۰ کامیون مواد غذایی برای تأمین مواد غذایی مورد نیاز مردم است.

آمار کشته‌شدگان در ۱۸ روز اخیر در اسرائیل هزار و ۴۰۰ نفر و در غزه بیش از پنج هزار نفر اعلام شده است. ارتش اسرائیل صبح سه‌شنبه اعلام کرد که در شب و روز گذشته به ۴۰۰ هدف مرتبط با حماس در نوار غزه حمله کرد و چند فرمانده میدانی و دیگر اعضای حماس را کشته است. آژانس آوارگان فلسطینی سازمان ملل متحد (آنروا) تأیید کرد که شش نفر دیگر از کارکنانش در غزه کشته شده‌اند و مجموع کشته‌شدگان از ۷ اکتبر به ۳۵ نفر رسیده است. این آژانس اعلام کرد تاکنون ۴۰ تاسیسات آنروا در اثر حملات هوایی اسرائیل آسیب دیده است.

ارتش اسرائیل در تدارک برای تهاجم زمینی به نوار غزه بیش از دو هفته است که این باریکه را تحت گسترده‌ترین حملات و شدیدترین بمباران قرار داده و تاکنون به کشته شدن ۵۰۸۷ نفر از ساکنان غزه که از جمله آن‌ها ۶۰ درصد زنان و کودکان هستند، منجر شده و نزدیک به ۱۵ هزار زخمی برجای گذاشته است.

سه‌شنبه، دوم آبان و هجدهمین روز جنگ اسرائیل و گروه‌های فلسطینی با خبر آزادی دو زن که حماس در حمله هفتم اکتبر به اسرائیل گروگان گرفته بود، آغاز شد.

با این وجود دولت آمریکا و هم‌چنین دولت‌های اروپایی از اسرائیل حمایت می‌کنند و البته که آن‌ها در این جنگ به دنبال منافع سرمایه‌داری خود هستند. امروز مردم فلسطین بیش از هر تاریخی در مدت زمان ۷۵ سال گذشته تشکیل اسرائیل، این قدر تنها و بی‌دفاع نبودند. اگر نسل‌کشی که نازی‌های وحشی و آدم‌کش و جنگ‌طلب در جنگ جهانی دوم علیه مردم یهود راه انداخته بودند اکنون دولت اسرائیل علیه دو میلیون و نیم مردم غزه راه انداخته است. اسرائیل می‌گوید بعد از حمله مرگ‌بار حماس، این سازمان را «محو و نابود» خواهد کرد در حالی که اسرائیل غزه را با همه ساکنانش نابود می‌کند. همه مردم غزه که حماسی نیستند.

یکی از تأثیرهای جانبی این جنگ بر روی پناهجویان و مهاجران است. اکنون گرایش‌های راسیستی، نژادپرست و ضدخارجی به شدت فعال شده‌اند. برای مثال، «فریدریش مرتس»، رهبر اپوزیسیون آلمان خواستار گنجاندن شرط قبول «حق موجودیت اسرائیل» به عنوان یکی از شروط اعطای تابعیت این کشور شده است. در آزمون مربوط به اعطای تابعیت آلمان پرسش‌هایی در مورد آزادی اندیشه، حکومت قانون و تاریخ این کشور گنجانده شده که درخواست‌کنندگان تابعیت آلمان باید به آن‌ها پاسخ بدهند.

مرتس در شبکه دوم تلویزیون آلمان، خواستار توقف «اعطای شهروندی سریع» شد و گفت: «اپوزیسیون خواستار این است که در وهله اول متقاضیان روند اینترگراسیون و جذب به جامعه را پشت سر بگذارند و سپس تابعیت آلمان را دریافت کنند.» به گفته او «کسی که حق موجودیت اسرائیل را امضاء نکند، جای او در آلمان نیست.»

بسیاری از احزاب و دولت‌های غربی نیز تحت تأثیر کشتار پی‌گناهان توسط سازمان اسلامی حماس، در محکوم کردن محاصره غزه و کشتار مردم این منطقه بسته و محدود با بیش از دو میلیون و نیم از ساکنان آن توسط اسرائیل، یا ساکت هستند و یا بسیار محافظه‌کارانه از اسرائیل انتقاد می‌کنند.

تاکنون دولت‌های غربی به‌طور کامل از اسرائیل و نتان‌یا هو دفع کرده‌اند. روزنامه‌گاردین قرارداد یکی از کاریکاتوربست‌های معروف خود که کاریکاتوری از ناتان‌یا هو کشیده بود را تمدید نکرده است. حتی برخی سیاست‌مداران معمولاً معتدل نیز به سمت موضع‌گیری‌های تند چرخش کرده‌اند. روز شنبه، ۲۰ کامیون از طریق گذرگاه رفح وارد غزه شد، این اولین باری است که پس از محاصره کامل غزه توسط اسرائیل مقداری کمک وارد غزه می‌شود. به گفته امدادگران نیبی از جمعیت ۲/۳ میلیونی غزه، خانه‌های خود را ترک کرده‌اند و کمک‌ها بسیار کم است. بیمارستان‌های مملو از بیماران و افراد آواره، با کمبود تجهیزات پزشکی و سوخت برای ژنراتورها روبه‌رو هستند و پزشکان مجبورند با سوزن‌های خیاطی، سرکه به‌عنوان ضدعفونی‌کننده و بدون بیهوشی عمل‌های جراحی انجام دهند. سازمان ملل متحد گفته است محموله‌ای که روز شنبه وارد غزه شد، حدود ۴ درصد از میانگین واردات روزانه قبل از جنگ بوده است. و دست‌کم به روزی ۱۰۰ کامیون احتیاج است. مقادیر زیادی کمک در نزدیکی گذرگاه مصری جمع‌آوری شده است، اما هیچ اطلاعاتی در مورد این که چه زمانی ممکن است آن‌ها اجازه عبور از مرز بیابند، منتشر نشده است. فلسطینی‌هایی که در مدارس و اردوگاه‌های تحت مدیریت سازمان ملل پناه گرفته‌اند، غذا ندارند و آب کثیف می‌نوشند. تنها نیروگاه این منطقه پیش از یک هفته پیش تعطیل شد که به خاموشی در سراسر منطقه و از کار افتادن سیستم‌های آب و فاضلاب انجامید. آژانس بشردوستانه سازمان ملل گفته است موارد ابتلا به آبله مرغان، گال و اسهال به دلیل نبود آب تمیز در حال افزایش است.

در ادامه این مقاله سعی شده است اولاً جغرافیای امنیتی مرزهای اسرائیل و فلسطین با دستگاه‌های مدرن پیشرفته مورد بررسی قرار گیرد تا این سؤال مطرح شود که آیا واقعا ماموران مرزی، گشت بیست و چهار ساعته اسرائیلی در طول مرز، دیوارها و حصارهای بلند چند لایه، دوربین‌ها و دستگاه‌های شنود پیشرفته و مدرن هوشمند، همگی خواب بودند و یا به کلی همه این سیستم‌های امنیتی مرزی از کار افتاده بودند که حماس به راحتی از هوا و دریا و زمین وارد شهرک‌های مرزی اسرائیل شد. دوما این که آیا جمهوری اسلامی ایران نقش مستقیم در این حمله حماس به اسرائیل نقش مستقیم داشته یا نه؟ سوم این که چرا بنیامین نتان‌یا هو به هشدار مصر و غیره اهمیتی نداد؟

حمله سریع شبه‌نظامیان حماس به اسرائیل

روز هفتم اکتبر ۲۰۲۳، ده‌ها نیروی نظامی سازمان حماس از غزه و از طریق زمینی وارد خاک اسرائیل شدند. بامداد هشتم اکتبر جنگ با حملات هوایی اسرائیل به غزه آغاز شد و اکنون بیش از دو هفته است که بمباران‌های هوایی کورکوران اسرائیل علیه غزه پی‌وقفه ادامه دارد. دولت جنگی اسرائیل به ریاست بنیامین نتان‌یا هو تشکیل شد. جنگی ویرانگر و خانمانسوز که احتمال دارد پیامدهای گسترده و گزافی برای خاورمیانه خواهد داشت. آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد روز چهارشنبه خواستار «آتش‌بس فوری بشردوستانه» در درگیری جاری بین اسرائیل و حماس شد. دبیرکل سازمان ملل متحد که به پکن سفر کرده خطاب به نمایندگان حدود ۱۳۰ کشور حاضر در همایش اقتصادی «راه ابریشم جدید» گفت: «برای کاهش درد و رنج هولناک انسانی که اکنون شاهد آن هستیم لازم است هر چه سریع‌تر آتش‌بس بشردوستانه برقرار شود.» وی سپس با اشاره به بمباران‌های تلافی‌جویانه اسرائیل گفت: «حمله حماس به اسرائیل نمی‌تواند توجیهی برای مجازات دسته جمعی فلسطینی‌ها باشد.» سازمان جهانی بهداشت می‌گوید تاکنون ۵۱ حمله به مراکز درمانی در غزه صورت گرفته و اسرائیل قبلاً دستور تخلیه این بیمارستان را داده بود. سازمان جهانی بهداشت می‌گوید حمله به بیمارستان غزه در مقیاس «بی‌سابقه» است. سازمان جهانی بهداشت (WHO) روز سه‌شنبه ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳، با محکوم کردن این حمله اعلام کرد: حمله به بیمارستان الاهلی العربی در شمال نوار غزه که منجر به کشته شدن صدها نفر شد، بی‌سابقه بود. این حمله خونین‌ترین حادثه در غزه از زمان آغاز عملیات بمباران اسرائیل علیه نوار پرجمعیت غزه در انتقام حمله مرگ‌بار مرزی حماس به اسرائیل در ۷ اکتبر است.

ریچارد بیرکورن، نماینده سازمان جهانی بهداشت در کرانه باختری و غزه گفت: این حمله بی‌سابقه است. ما شاهد حملات مستمری به بهداشت و درمان در اراضی اشغالی فلسطین بوده‌ایم.» بیرکورن گفت تاکنون ۵۱ حمله به مراکز درمانی در غزه صورت گرفته که ۱۵ کارمند بهداشت کشته و ۲۷ نفر زخمی شده‌اند. احمد المندری، مدیر منطقه‌ای مدیترانه شرقی سازمان جهانی بهداشت، گفت که هنگام حمله به بیمارستان، بیماران، کارکنان مراقبت‌های بهداشتی و افراد آواره داخل بیمارستان حضور داشتند. وی گفت: «این بیمارستان یکی از ۲۰ بیمارستانی در شمال نوار غزه بود که با دستور تخلیه از سوی ارتش اسرائیل مواجه شد.

احمد المنظری مدیر منطقه‌ای سازمان جهانی بهداشت در شرق مدیترانه نیز شامگاه چهارشنبه ۲۶ مهر با بیان این که اجساد موجود در بیمارستان‌های غزه از ظرفیت سردخانه‌های این بیمارستان‌ها فراتر رفته و این موضوع را یک فاجعه زیست محیطی توصیف کرد که سلامت عمومی در نوار و خارج از آن را تهدید می‌کند.

او در گفت‌وگو با رسانه‌ها گفت، به دلیل کمبود آب آشامیدنی و استفاده مردم غزه از آب‌های آلوده، نگرانی از شیوع بیماری‌هایی مانند «کولیرا» که از طریق آب منتقل می‌شوند، وجود دارد.

المنظری اظهار داشت که بیمارستان‌ها مملو از مجروحین و اجساد بیش از ظرفیت سردخانه‌های آن‌ها است. او گفت که چهار بیمارستان از ۲۲ بیمارستان در شمال غزه در نتیجه هدف بمباران مستقیم از ارائه خدمات خارج شدند.

ساعاتی پس از فاجعه بیمارستان المعمدانی غزه، ارتش اسرائیل هشدار جدیدی به شهروندان نوار غزه داد. ارتش، در بیانیه‌ای که چهارشنبه ۲۶ مهر در حساب‌های خود در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرد، از ساکنان شهر غزه خواست برای حفظ «ایمنی» خود به سمت جنوب حرکت کنند. در همین حال، بسیاری از کشورهای منطقه به‌ویژه مصر و اردن نسبت به آنچه که کوچاندن اجباری فلسطینی‌ها و تخلیه نوار غزه توصیف کردند، هشدار دادند.

جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا پس از ورود به تل‌آویو در دیدار با بنیامین نتان‌یا هو، نخست وزیر اسرائیل به انفجار در بیمارستان المعمدانی غزه اشاره کرد و گفت که «به نظر می‌رسد» حمله به این بیمارستان از سوی «طرف مقابل» صورت گرفته است.

مسلم است برای تشخیص قطعی این که آیا اسرائیل و یا حماس عامل بمباران غزه است نیاز به یک بررسی کارشناسی در محل دارد اما بایدن بدون چنین بررسی، پیشاپیش آن را به حماس نسبت می‌دهد حمایت بی‌چون و چرای او از بنیامین نتان‌یا هو است. بایدن حتی به قطع این جنگ وحشیانه اشاره نکرد و حتی آمریکا قطع‌نامه شورای امنیتی سازمان ملل مبتنی بر آتش‌بس را نیز وتو کرد. همین ماجراها نشان می‌دهد که دولت بایدن در همکاری با دولت اسرائیل، طرح‌ها و سناریوهایی برای خاورمیانه دارد.

در پی لغو مرحله بعدی سفر رئیس جمهوری آمریکا که به گفت‌وگو با رهبران اردن، مصر و تشکیلات فلسطینی در امان، پایتخت اردن اختصاص داشت، جان کری، سخنگوی شورای امنیت ملی ایالات متحده اعلام کرد که بایدن عصر چهارشنبه هنگام بازگشت به واشنگتن از داخل هواپیما با محمود عباس و رئیس جمهوری مصر تلفنی صحبت خواهد کرد.

حماس انفجار بیمارستان را «قتل عام وحشتناک» خواند و گفت که این انفجار ناشی از حمله اسرائیل بوده است. ارتش اسرائیل ادعای حماس را رد کرده و جهاد اسلامی را عامل این انفجار اعلام کرده است.

محمد ابو سلمیه، رئیس بیمارستان گفت آمبولانس‌ها و خودروهای شخصی حدود ۳۵۰ قربانی انفجار الاهلی را به بیمارستان اصلی شهر غزه، شفا، منتقل کردند، بیمارستانی که خود زیر بمباران نیروهای اسرائیلی قرار داشته است.

به گفته جان ایکنبری، استاد ژئوپولیتیک دانشگاه جورج تاون، آمریکا همچنان به عنوان «مرکز نظم جهانی» باقی می‌ماند و با وجود اصرارهایی که در این زمینه وجود دارد، نمی‌تواند بار این مسئولیت بزرگ را کنار گذارد، زیرا این کشور علاوه بر داشتن بیش از ۸۰۰ پایگاه نظامی در سراسر جهان، رهبری ائتلاف‌های متعددی از جمله پیمان ناتو، پیمان امنیتی اکوس، گروه کواد و گروه پنج چشم را بر عهده دارد.

اکنون به نظر می‌رسد احتمالاً طرح ادعایی نتان یا هو برای تغییر جغرافیای خاورمیانه با تبادل نظر و مشورت او با جو بایدن و دولت آمریکا مطرح شده است.

پس از عملیات طوفان الاقصی، بایدن در حالی که ناوهای هواپیمابر جرال فورد و آیزنهاور را به شرق مدیترانه فرستاد و درهای زرادخانه‌های تسلیحاتی آمریکا را به روی اسرائیل گشود، گفت: «آمریکا نه تنها این‌جا حضور دارد، بلکه برای مقابله با هرگونه نبردی آماده است.»

هرچند توجه آمریکا بر محدود کردن جنگ در غزه و حل‌وفصل نبرد با حماس متمرکز است، این ماجراجویی ممکن است به یک جنگ منطقه‌ای گسترده‌ای منجر شود که پایان آن قابل پیش‌بینی نباشد؛ به‌ویژه این که افزایش حضور نظامی آمریکا در منطقه تنها برای حمایت از اسرائیل نیست بلکه حمایت از سایر متحدان را نیز در برمی‌گیرد.

نزدیک به دو هفته از عملیات مشترک چندین گروه مقاومت فلسطینی نوار غزه علیه پادگان‌ها و مراکز تجمع نظامی اسرائیل سپری می‌شود. پاسخ اسرائیل به این عملیات، تنها محاصره و بمباران بی‌وقفه غزه و کشتار غیرنظامیان فلسطینی با حمایت آمریکا و اتحادیه اروپا و ناتو است. این کشتار مردم غیرنظامی، نه تنها برنامه عادی‌سازی روابط اسرائیل با عربستان و امارات و مراکش را با هدف منزوی کردن فلسطینی‌ها به شکست کشانده بلکه روی افکار عمومی در جهان و از جمله در اروپا و آمریکا تاثیر معکوس به‌جای گذاشته است.

روز دوشنبه آمریکا و متحدانش در شورای امنیت سازمان ملل قطع‌نامه روسیه را برای آتش‌بس و توقف درگیری‌ها که از حمایت چین نیز برخوردار بود با این بهانه که در آن حماس محکوم نشده وتو کردند. به این ترتیب عملاً در مورد خاورمیانه، صف‌بندی‌های جدید در حال شکل گرفتن است.

نوار غزه هرگز کاملاً آرام نبوده و در حال حاضر نیز با یک فاجعه عظیم انسانی دست به گریبان است. دولت نظامی اسرائیل به ریاست نتان‌یا هو، در انتقام‌گیری از حماس، مردم بیش از دو میلیون و نیم غزه را کشتار و آواره مرزها کرده است. این منطقه با بمباران‌های شبانه‌روزی و موشک‌باران ارتش اسرائیل در حال تبدیل شدن به منطقه سوخته و ویران و خالی از سکنه است.

تنها زمانی می‌شود به بحران و فاجعه میان فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها پرداخت که در ابتدا بدون هیچ قید و شرطی جنایت‌های هر دو طرف را محکوم کرده و خواستار قطع فوری جنگ شد.

اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها با خطرناک‌ترین برهه از زندگی خود از سال ۱۹۴۸ روبه‌رو هستند. اسرائیل و فلسطین بدترین دوران تاریخ‌شان را تجربه می‌کنند. فقط در یک روز، آن‌هم احتمالاً با چشم‌پسستن دولت نتان‌یا هو به دلیل موقعیت بحران و متزلزل خود، شهروندان اسرائیلی توسط نیروهای نفوذی نیروهای حماس کشتار شدند.

در نوار غزه که سازمان حماس در سال ۲۰۰۷ کنترل آن را به دست گرفت، حدود دو میلیون ۳۰۰ هزار نفر در نوار باریکی که حدود ۵۰ کیلومتر با اسرائیل مرز مشترک دارد، زندگی می‌کنند.

مجموعه سازوکارهای امنیتی اسرائیل، از گشت زنی پهپادهای مجهز به فناوری تشخیص چهره گرفته تا کنترل سخت گیرانه نوار مرزی غزه با اسرائیل و اختصاص تجهیزات و نیروی انسانی وسیع به شنود الکترونیکی در سطح منطقه، یکی از پیشرفته‌ترین و فشرده‌ترین زیرساخت‌های امنیتی در سراسر جهان است.

اما این حمله به اصطلاح غافلگیرکننده از نظر کارشناسان و تحلیل‌گران سیاسی آگاه به مسایل فلسطین و اسرائیل و با وجود حصارهای چند لایه امنیتی با دوربین و گشت ۲۴ ساعته شدیداً زیر سؤال است و اما و اگرهای زیادی دارد. در ادامه همین مطلب به برخی از این سئوال‌ها و جواب آن‌ها می‌پردازیم.

روزنامه هآرتس اسرائیل، در سرمقاله‌ای می‌نویسد: «ساکنان جوامع اطراف منطقه غزه رها شده‌اند. گردان‌های نظامیان اسرائیلی که از آن‌ها محافظت می‌کردند برای محافظت از شهرک‌نشینان (کرانه‌باختری) به مناطق دیگر منتقل شدند و آن‌ها بدون هیچ حفاظتی به حال خود رها شدند. حتی پس از حمله حماس به خانه‌هایشان، آن‌ها هیچ کمکی دریافت نکردند، بلکه رها شدند تا به دست حماس به گروگان گرفته شوند. پس از این حمله حماس، صف‌بندی جدید در بین دولت‌ها به وجود آمده است. چین و روسیه خواهان تشکیل دولت مستقل فلسطین شدند. آمریکا بلافاصله کشتی‌های هواپیمابر و سایر ادوات جنگی خود را به سواحل اسرائیل و فلسطین فرستاده و به حمایت همه‌جانبه آمریکا از اسرائیل تاکید شده است.

به این ترتیب، خاورمیانه در حال تلاطم است و نگرانی‌هایی وجود دارد که احتمالاً این جنگ ویرانگر به کشورهای دیگر نیز سرایت کند به خصوص نتانیاهو با تشکیل دولت ائتلافی جنگی، ادعا کرده است که جغرافیای خاورمیانه را تغییر خواهند داد.

در چنین وضعیتی، برخی رسانه‌های جهانی به حمایت مستقیم جمهوری اسلامی از این عملیات حماس علیه اسرائیل تاکید دارند. در حالی که حاکمیت آمریکا و هم‌چنین اسرائیل اعلام کرده‌اند که تاکنون هیچ مدرکی ندارند که نشان دهد جمهوری اسلامی ایران در حمله اخیر حماس به اسرائیل نقش داشته باشد. با این وجود، هم‌چنین برخی گرایش‌ها راست ایرانی و رسانه‌های بین‌المللی، با سماجت تاکید دارند که جمهوری اسلامی ایران در این مورد نقش مستقیم دارد. هرچند که حمایت جمهوری اسلامی ایران از حماس و سایر گروه‌های اسلامی منطقه، غیرقابل انکار است و به اندازه عمر نکبت بار جمهوری اسلامی، قدمت دارد.

آیا واقعا دولت اسرائیل از حمله حماس غافلگیر شد؟

مایکل مک‌کال، رئیس کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان آمریکا مجدداً تاکید کرد که مصر سه روز پیش از حمله حماس، به اسرائیل درباره احتمال وقوع حادثه شدید امنیتی هشدار داده بود.

مک‌کال، شامگاه چهارشنبه ۱۹ مهر در نشست غیرعلنی با شماری از قانون‌گذاران آمریکایی درباره بحران کنونی خاورمیانه گفت: «مطلع شدیم که مصر سه روز پیش از حمله، به اسرائیلی‌ها از احتمال وقوع چنین حمله‌ای خبر داده بود.»

این نماینده جمهوری خواه از ایالت تگزاس افزود: «نمی‌خواهم وارد جزئیات شوم اما پیش‌تر هشدارهایی به اسرائیل داده شده بود.» با این حال مک‌کال تصریح کرد، «پرسش این است که هشدارهای داده شده به مقامات اسرائیلی چه قدر واضح و روشن بودند.» در همین رابطه، انتقادات زیادی از بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل درباره شکست اطلاعاتی پیرامون ممانعت از وقوع این حمله، هم‌چنین چگونگی تعامل با حمله مذکور پس از وقوع آن مطرح شده است.

نتانیاهو، پیش‌تر وجود هر گونه هشدار و اطلاعات درباره حمله حماس را «به شدت تکذیب» کرده بود.

ژورژ مالبرونو، خبرنگار فیگارو، در مقاله‌ای در این نشریه به نقل از یک منبع اطلاعاتی در مصر نوشته است که سرویس‌های اطلاعاتی این کشور بارها به اسرائیل هشدار دادند که حماس سرگرم تدارک چیزی بسیار مهم است، اما، طرف‌های اسرائیلی کم‌ترین اعتنایی به این هشدارها نکردند. در واکنش، دفتر نخست‌وزیری اسرائیل وجود چنین هشدارهایی را تکذیب کرده است که در صورت صحت می‌توانند بعد از آرام شدن اوضاع برای نتانیاهو گران تمام شوند.

یک مسئول امنیتی مصر به خبرنگار فیگارو گفته است: «ما بارها به اسرائیلی‌ها هشدار دادیم که وضعیت به نقطه انفجار رسیده و اوضاع بسیار وخیم خواهد بود. اما، مقامات اسرائیلی مسئله را سرسری گرفتند.»

یک عضو پیشین سرویس‌های اطلاعاتی فرانسه که با وضعیت غزه نیز آشنا است سخن مقام امنیتی مصر را تلویحاً تایید کرده و گفته است که تاریخا سرویس‌های اطلاعاتی مصر در غزه بسیار خوب عمل می‌کنند. به عنوان کشور همسایه، مصر مستقیماً تحت تاثیر اوضاع غزه قرار است و همواره نگران است که آثار جنگ و بحران در غزه به این کشور سرایت کند. مالبرونو در ادامه افزوده است: هم‌اکنون قاهره نگران است که پیشروی‌های نظامی اسرائیل به ورود سیل پناهندگان فلسطینی از غزه به مصر منجر شود.

مهم‌تر از همه، ارتش اسرائیل نیز اذعان کرده که در بازخوانی و تحلیل «هشدارهای اطلاعاتی» پیش از حمله غافلگیرکننده شنبه گذشته حماس ناموفق عمل کرده است.

دانیل هگاری، سخنگوی ارتش اسرائیل، پنج‌شنبه ۲۰ مهر در اطلاعیه‌ای تصریح کرد که ارتش این کشور کدها و پیام‌های اطلاعاتی درباره حمله احتمالی حماس دریافت کرده بود.

او تصریح کرد: «نشانه‌هایی پیش از آغاز حمله آشکار شد که مطابق با گزارش‌های پیشین اطلاعاتی بود اما هرگز احتمال چنین حمله گسترده‌ای را پیش‌بینی نمی‌کردیم.»

با این حال، هگاری گفت که کدهای اطلاعاتی دریافتی، هشدار به حمله قریب‌الوقوع حماس نمی‌دادند. سخن‌گوی ارتش اسرائیل افزود که تحقیقات کاملی درباره همه جزئیات این حمله انجام می‌شود و نتایج آن به مردم اسرائیل اطلاع داده خواهد شد. انتقادات گسترده‌ای از ارتش اسرائیل درباره کاستی پیرامون پیش‌بینی از وقوع حمله حماس مطرح شده است.

برخی مقامات پیشین امنیتی اسرائیل به رسانه‌های این کشور گفتند که نشانه‌هایی پیش از حمله حماس وجود داشت اما توسط مسئولان ذی‌ربط جدی گرفته نشد.

از سوی دیگر، روزنامه نیویورک تایمز در گزارشی به این موضوع پرداخته و می‌نویسد که اندکی قبل از حمله حماس به اسرائیل در سحرگاه روز شنبه ۷ اکتبر، اطلاعات اسرائیل افزایش فعالیت‌ها را در برخی از شبکه‌های شبه نظامی غزه شناسایی کرده بود.

به گفته دو مقام ارشد امنیتی اسرائیل، آن‌ها هنگامی که متوجه شدند اتفاق غیرعادی در حال رخ دادن است، هشدار را برای سربازان اسرائیلی که از مرز غزه محافظت می‌کردند، ارسال کردند.

اما با سربازان این هشدار را دریافت نکردند و یا به آن عمل نشده است و توجهی نکردند.

یونل گوزانسکی، یکی از مقامات ارشد سابق شورای امنیت ملی اسرائیل می‌گوید: «ما میلیاردها و میلیاردها دلار برای جمع‌آوری اطلاعات درباره حماس هزینه می‌کنیم و سپس، در یک ثانیه، همه چیز مانند دومینو فرو می‌ریزد.»

سامی کوهن، مدیر تحقیق در مرکز تحقیقات بین‌المللی مدرسه عالی علوم سیاسی پاریس در مطلبی در ستون آزاد روزنامه لوموند شکست اطلاعاتی اسرائیل برای پیش‌گیری از حمله حماس را انعکاس شکست راهبردی دانسته که مسبب اصلی آن کسی جز شخص بنیامین نتانیاهو و البته انتخاب‌های سیاسی او نیست.

سامی کوهن گفته است: شکی نیست که سرویس‌های اطلاعاتی اسرائیل در این شکست سهم و مسئولیت دارند. آنان برغم همه داوری‌ها درباره قدرقدرتی شان خواب‌شان برده بود و از فرار هیچ منبع اطلاعاتی در درون حماس نداشتند تا آن‌ها را از آن‌چه از مدت‌ها قبل در حال شکست‌گیری بود بااطلاع سازد.

اما، به گفته سامی کوهن، مسئله به این‌جا ختم نمی‌شود، زیرا نظام اطلاعاتی در حلاله عمل نمی‌کند. نظام اطلاعاتی از روحیه و روند مسلط در سطوح عالی سیاسی-نظامی قدرت تاثیر می‌پذیرد. درست‌نظیر جنگ کیپور. در آن زمان -برخلاف هفتم اکتبر گذشته- اطلاعات ارتش اسرائیل اخبار و داده‌های بسیار دقیقی درباره حمله قریب‌الوقوع مصر داشت، اما، روسای اطلاعاتی وقت اسرائیل متاثر از این تصور مسلط بودند که نیروی هوایی و تانک‌های اسرائیل هرگونه حمله‌ای را از سوی مصر درهم خواهند شکست.

سامی کوهن می‌نویسد: نتانیاهو همواره بر این اعتقاد بود که وجود یک حماس نسبتاً قدرتمند در جبهه جنوبی به سود اسرائیل است، زیرا این امر به اسرائیل امکان می‌دهد بگوید که نمی‌تواند با یک جامعه فلسطینی در هم ریخته مذاکره کند. برای نتانیاهو وجود یک حماس نسبتاً قوی نوعی صیانت از اسرائیل در مقابل هرگونه فشار بین‌المللی برای از سرگیری مذاکرات صلح اسرائیل و فلسطین بود.

به گفته سامی کوهن، این راهبرد بر تصویری ساده‌لوحانه استوار بوده است که پیرو آن باید به حماس کمک کرد تا سر پا بماند و برای این منظور باید امتیازاتی به آن داد تا وضعیت فلسطینی‌های غزه را قدری بهبود بخشد و به این ترتیب آرامش نسبی برای دوره‌های کم‌وبیش طولانی به مرزهای جنوبی اسرائیل با غزه بازگردد.

به گفته سامی کوهن دولت اسرائیل مانع از ورود پول‌های قطر به غزه نشد و به ساکنان غزه اجازه داد برای کار کردن به اسرائیل بروند. به این ترتیب هم اسرائیل می‌توانست رویارویی با حماس را اداره کند هم رهبران اسرائیل می‌توانستند ادعا کنند که قدرت بازدارنده این کشور به‌طور موثر عمل می‌کند. در ادامه این استدلال، سامی کوهن می‌نویسد سرویس‌های اطلاعاتی و ارتش اسرائیل نیز با چنین لالایی به خواب فرو رفتند و از هوشیاری خود کاستند. کوهن یادآوری می‌کند که تا همین اواخر زاجی‌هنگی، رئیس شورای عالی امنیت ملی اسرائیل و از نزدیکان نتانیاهو علناً می‌گفت که حماس میلی به از سرگیری خصومت‌ها ندارد.

برخلاف شهروندان اسرائیلی ساکن جنوب این کشور در مرزهای غزه، کسانی که بیش از همه از توجهات و الطاف دولت اسرائیل بهره‌مند بوده‌اند آبادی‌های یهودی در کرانه غربی رود اردن هستند که مشتریان اصلی متحدان افراطی نتانیاهو به شمار می‌روند. به عقیده سامی کوهن، نتانیاهو باید درباره تصمیم کابینه خود مبنی بر تقویت گسترده امنیت آبادی‌های کرانه غربی رود اردن پاسخ‌گو باشد.

وی گفته است: در حالی که تدابیر قوی برای حفظ امنیت آنان اتخاذ شده، ساکنان مناطق جنوبی اسرائیل از حفاظت درخور و لازمی برخوردار نبودند. در هفتم اکتبر گذشته اغلب ساکنان مناطق جنوبی اسرائیل، به نوشته سامی کوهن، ساعت‌ها در معرض خشونت‌های بی‌رحمانه تروریست‌های حماس قرار گرفتند.

این استاد علوم سیاسی در پاریس، به این عوامل و خطاها تلاش بی‌وقفه بنیامین نتانیاهو برای کاهش اختیارات دیوان عالی اسرائیل را اضافه کرده و افزوده است که این تلاش در عین بی‌توجهی به مسائل حیاتی صورت پذیرفته و انگیزه نخست‌وزیر اسرائیل از این کار گریختن از محاکمه و مجازات به اتهام‌های متعدد از جمله فساد مالی بوده است.

سامی کوهن در پایان نوشته است که در درازمدت، دولت نتانیاهو محکوم به اعمال خشونت است. نتانیاهو از نابودی حماس سخن می‌گوید، هر چند بعید است که به این مقصود نائل آید. برای این منظور، ارتش اسرائیل باید محلاتی از غزه را کاملاً ویران کند و جان‌گروگان‌های اسرائیلی را به خطر بیندازد.

غزه در محاصر کامل اسرائیل

در اواسط سال ۲۰۱۷، اسرائیل شروع به ساخت دیوار زیرزمینی مرزی در عمق چند متری در طول کل ۴۰ کیلومتری مرز کرد. دیوار مجهز به حسگرهایی است که می‌توانند ساخت تونل را تشخیص دهند. این دیوار به‌طور کامل در زمین اسرائیل قرار دارد.

چند ماه پس از آن که اسرائیل در دسامبر ۲۰۰۵ طرح تخلیه یک‌جانبه نوار غزه را اجرا کرد، یک منطقه حائل جنجال‌برانگیز در مرز شمالی با اسرائیل ایجاد شد. بخشی از این مرز ۲/۵ کیلومتر به منطقه تحت کنترل تشکیلات خودگردان فلسطین نفوذ می‌کند.

هم‌چنین هرگونه ورود و خروج کشتی‌ها به منطقه غزه از راه دریا ممنوع است و نیروی دریایی اسرائیل مانع از عبور و مرور کشتی‌ها به سمت غزه می‌شود. راه ورود کالا به غزه نیز از طریق گذرگاه رفح در جنوب غزه و هم‌مرز با مصر و ۵ گذرگاه در مرز اسرائیل است.

فرودگاه بین‌المللی غزه نیز به موجب توافقاتی که در پیمان دوم اسلو ۱۹۹۵ و نیز در تفاهم‌نامه ۱۹۹۸ وای ریور به عمل آمده بود در ۲۴ نوامبر ۱۹۹۸ افتتاح شد. این فرودگاه با هزینه ۸۶ میلیون دلاری ژاپن، مصر، عربستان سعودی، اسپانیا، آلمان و مراکش در جنوب منطقه غزه ساخته شد. این فرودگاه ظرفیت حمل و نقل ۷۰۰ هزار نفر در سال را داشت.

این فرودگاه در اکتبر ۲۰۰۰ به دستور اسرائیل بسته شد و باند آن توسط نیروهای دفاعی اسرائیل در دسامبر ۲۰۰۱ تخریب شد. این فرودگاه از آن زمان فرودگاه بین‌المللی یاسر عرفات نام گرفته است.

نوار غزه از جنوب غربی با مصر و از شمال و شرق با اسرائیل هم‌مرز است. نوار غزه درازای ۴۱ کیلومتر و پهنای ۶ تا ۱۲ کیلومتری و مساحتی برابر ۳۶۰ کیلومتر مربع دارد. نوار غزه نامش را از شهر غزه که بزرگ‌ترین شهر در منطقه نوار غزه است، می‌گیرد. بخش‌هایی از همین سرزمین کوچک هم به‌عنوان منطقه حائل میان غزه و اسرائیل به‌شمار می‌آید و از این رو برای غزه‌ای‌ها استفاده از آن نشدنی است.

بخشی از برق غزه توسط اسرائیل و بخشی دیگر در نیروگاه‌هایی مستقر در غزه تامین می‌شود. سوخت این نیروگاه نیز از سوی اسرائیل با هزینه سازمان ملل یا دولت محلی غزه تامین می‌شود. آب، برق، سوخت و بزینه منطقه غزه از طریق اسرائیل و با هزینه دولت محلی یا کمک‌های خارجی تامین می‌شود.

غزه ناحیه‌ای است نوارگونه که در ساحل شرقی دریای مدیترانه و در منطقه خاورمیانه قرار داشته و از شرق و شمال با اسرائیل و از جنوب غربی با مصر مرز دارد. این ناحیه با ۲ میلیون و سیصد هزار نفر جمعیت در حدود ۳۶۵ کیلومتر مربع، سومین نقطه پرتراکم دنیا است. نوار غزه یکی از دو سرزمین فلسطینی به همراه کرانه باختری است و از سال ۲۰۰۷ توسط «حماس» که یک سازمان شبه‌نظامی بنیادگرای اسلامی است، اداره می‌شود. نوار غزه در ابتدا پس از جنگ اعراب و اسرائیل در سال ۱۹۴۸ به‌عنوان سرزمین تحت اشغال مصر قرار گرفت. پس از جنگ شش روزه در سال ۱۹۶۷، این سرزمین تحت اشغال اسرائیل قرار گرفت. در دهه ۱۹۹۰ و به‌عنوان بخشی از پیمان اسلو، کنترل این منطقه در کنار وجود شهرک‌های اسرائیلی در مناطق خاص به تشکیلات خودگردان فلسطین واگذار شد. این شهرک‌ها در سال ۲۰۰۵ به‌عنوان بخشی از خروج اسرائیل از نوار غزه تخلیه شدند. در سال ۲۰۰۶، حماس در آخرین انتخابات پارلمانی فلسطین دولت وحدت کوتاه سقوط کرد و منجر به تشکیل دولت‌های جداگانه در کرانه باختری و غزه شد. اسرائیل و گروه چهارجانبه خاورمیانه (متشکل از سازمان ملل، اتحادیه اروپا، آمریکا و روسیه) تحریم‌های اقتصادی علیه حماس وضع کردند. یک جنگ داخلی کوتاه در غزه بین فتح و حماس با پیروزی حماس به‌عنوان تنها قدرت حاکم در این باریکه پایان یافت. از زمان تسلط این گروه، غزه تحت محاصره زمینی، دریای و هوایی اسرائیل و مصر بوده است. این امر از ورود یا خروج آزادانه افراد و کالاها به نوار غزه جلوگیری می‌کند. بخش‌هایی از همین نوار کوچک به‌عنوان منطقه حائل میان غزه و اسرائیل به‌شمار می‌آید و از این رو برای افراد ساکن در این باریکه، غیرقابل سکونت است.

نفوذ جنگ‌جویان حماس به داخل خاک اسرائیل

اکنون مردم اسرائیل و تحلیل‌گران آگاه و آشنا به وقایع خاورمیانه و موقعیت اسرائیل و فلسطین، همواره این سؤال را می‌پرسند که آیا واقعا دولت اسرائیل از حمله حماس پی‌خبر بود و غافلگیر شد!

عمدتا جوا ب به این سؤال منفی است. چرا؟

چگونه ده‌ها مرد مسلح سازمان اسلامی «حماس» موفق شدند از سلسله حصارهای فوق امنیتی بین نوار غزه و اسرائیل عبور کنند، در حالی که هزاران راکت از غزه به سوی جنوب اسرائیل پرتاب می‌شد. با در نظر گرفتن تلاش‌های مشترک «شین بت» (سرویس اطلاعات داخلی اسرائیل) و «موساد» (آژانس جاسوسی اطلاعات خارجی)، و تمام خبرچین‌های ارتش اسرائیل، واقعا شگفت‌انگیز است که هیچ‌کس در اسرائیل از این حمله خبر نداشت. یا اگر هم خبر داشتند، نتوانستند کاری برای توقف آن انجام دهند.

چنین چیزی باورکردنی نیست!

آن‌هم در حالی که اسرائیل گسترده‌ترین و زبده‌ترین شبکه اطلاعاتی را در خاورمیانه در اختیار دارد و این شبکه در داخل گروه‌های مسلح فلسطینی و همین‌طور در لبنان، سوریه، ایران، آذربایجان، ترکیه، و کشورهای دیگر مامور و جاسوسان بی‌شمار و زیادی دارد. پیش از این، این شبکه امنیتی اسرائیل بارها رهبران شبه‌نظامی را در عملیات‌های دقیق و حساب‌شده‌ای که در آن از جزئیات حرکات آن‌ها آگاه بوده، کشته است.

سال‌هاست که نیروهای امنیتی اسرائیلی در همه دستگاه‌های امنیتی و نظامی جمهوری اسلامی ایران به حدید رخنه کرده‌اند که توانسته‌اند دانشمندان اتمی ایران را بکشند و هزاران سند امنیتی را از تهران برابیند و به اسرائیل برسانند. یا ماموران امنیتی جمهوری اسلامی را در داخل خاک ایران اسیر و بازجویی کنند. حتی فیلم‌ها و سریال‌های زیادی هم در این مورد توسط ایران و اسرائیل ساخته شده است.

گاهی این حملات بعد از جاسازی ردیاب‌های جی‌پی‌اس در خودرو فرماندهان و با پهپاد انجام شده، گاهی هم گوشی موبایل برای منفجر کردن بمب به کار رفته است.

در مرز غزه و اسرائیل و در طول حصار امنیتی به‌شدت محافظت‌شده میان دو طرف دوربین‌های امنیتی و حسگرهای حرکتی نصب شده و گشتی‌های ارتش ۲۴ ساعته در حال رفت‌وآمد هستند. حصارهایی که بالای آن سیم خاردار نصب شده، قرار بود نقش «موانع هوشمند» برای جلوگیری از آن‌چه امروز رخ داد، یعنی حملات نفوذی را ایفا کند.

با همه این تدابیر امنیتی، شبه‌نظامیان حماس به راحتی راه‌شان را به خاک اسرائیل باز کردند، چه از طریق بریدن حصارها، چه از راه دریا یا با استفاده از پاراگلایدر از آسمان.

تدارک و انجام چنین عملیات هماهنگ و پیچیده‌ای که در آن باید هزاران راکت در دست بیخ گوش اسرائیل انبار، منتقل و شلیک کرد، قاعدتا سطوح فوق‌العاده‌ای از امنیت عملیاتی حماس را درگیر خود کرده است.

به این ترتیب، جای تعجب نیست که رسانه‌های اسرائیلی سئوالات بسیار جدی از دولت و رهبران سیاسی و فرماندهان نظامی خود و شخص نتان یا هو، نخست‌وزیر دارند درباره این که چگونه ممکن است این اتفاق افتاده باشد، آن هم درست در پنجاهمین سال‌گرد حمله غافلگیرکننده دیگری علیه اسرائیل از سوی دشمنانش در آن زمان. (جنگ یوم کیپور یا جنگ اعراب اسرائیل در اکتبر سال ۱۹۷۳)

حتی مقام‌های اسرائیلی، گفته‌اند که تحقیقات گسترده‌ای درباره این سؤال‌ها آغاز شده که «سال‌ها طول خواهد کشید.» اما بلافاصله اضافه کرده‌اند که در حال حاضر اسرائیل اولویت‌های فوری دیگری دارند.

رویترز به این نکته اشاره می کند که حماس از دو سال پیش با مخفی نگه داشتن برنامه های نظامی خود و متقاعد کردن اسرائیل به عدم تمایل برای رویارویی نظامی، مقدمات این حمله را فراهم کرده بود.

سه منبع در داخل تشکیلات امنیتی اسرائیل، که طبق معمول خواستار مخفی ماندن هویت و نام شان شده اند نیز اطلاق تکمیلی در اختیار رویترز قرار داده اند. جنگ جویان حماس در این روز به شهرهای اسرائیل یورش بردند، حمله ای بزرگ و کم سابقه که طی آن ۷۰۰ اسرائیلی کشته و ده ها تن دیگر ربوده شدند. سرگرد نیر دینار، سخنگوی نیروهای دفاعی اسرائیل از حمله اخیر حماس به عنوان «۱۱ سپتامبر» دیگری، این بار برای کشورش یاد می کند و می گوید که فلسطینیان «حملات سریعی از هوا، زمین و دریا انجام دادند و ما را غافلگیر کردند.»

به گفته این منبع، شبه نظامیان حماس در طول ماه ها عملیات فرود نظامی و حمله به این شهرک ها را تمرین کردند و حتی از این تمرین های نظامی نیز فیلم هایی تهیه کردند.

حماس به عنوان بخشی از کارزار فریب خود طی دو سال گذشته از انجام هرگونه عملیات نظامی علیه اسرائیل خودداری کرد. منبع نزدیک به حماس که رویترز روایت های او را از طراحی و پیش برد حمله اخیر به اسرائیل را گزارش می کند با تشریح عناصر مختلف این حمله گفت، عملیات در روز موعود به چهار مرحله تقسیم شد.

به گفته وی، اولین مرحله، شلیک ۳۰۰۰ موشک از غزه به سوی اسرائیل بود که هم زمان با پرواز جنگ جویان با گلایدر یا گلایدرهای موتوری بر فراز مرز صورت گرفت؛ اسرائیل پیش تر اعلام کرده بود که این حملات ابتدا با شلیک ۲ هزار و پانصد موشک آغاز شد.

هنگامی که جنگ جویان سوار بر گلایدر فرود آمدند، میدان عملیات را ایمن کردند تا یک واحد کماندویی زنده بتواند به دیوار مستحکم سیمانی و مجهز به ادوات الکترونیکی که برای جلوگیری از نفوذ از سوی اسرائیل ساخته شده بود، حمله کند.

جنگ جویان از مواد منفجره برای ایجاد شکاف در موانع استفاده کردند و سپس با موتور سیکلت به سرعت از آن عبور کردند. بولدوزها در ادامه شکاف ها را بزرگ تر کردند و جنگ جویان بیش تری با خودرو موفق به عبور از مرز و ورود به شهرک های یهودی نشین جنوب اسرائیل شدند. این منبع گفت که یک واحد کماندویی به مقر ارتش اسرائیل در جنوب غزه حمله کرد و ارتباطات این مرکز را مختل کرد تا مانع تماس پرسنل با یکدیگر و نیز با فرماندهان شود.

وی سپس به رویترز گفت که مرحله آخر عملیات انتقال گروگان ها به غزه بود که در همان اوایل حمله و پس از نفوذ نیروها انجام شد. یاکوف آمیدور، ژنرال بازنشسته ارتش اسرائیل و مشاور امنیت ملی سابق بنیامین نتان یاهو روز یکشنبه در گفت و گو با خبرنگاران حمله اخیر حماس را نشان دهنده «شکست بزرگ سیستم اطلاعاتی و دستگاه نظامی» ارتش در جنوب دانست.

نهادهای امنیتی - اطلاعاتی آمریکا و متحدانش نیز که برای پیش بینی حمله ارتش روسیه به اوکراین از عملکرد خود راضی بودند، نتوانستند حمله حماس را پیش بینی کنند چرا در حمله حماس به اسرائیل غافلگیر شدند.

یک مقام سابق امنیتی غربی که خواست نامش فاش نشود، چنین گفته است: «قاعدتا باید علائمی از هشدار در مورد وقوع حمله مشاهده می شد. یا حماس به شکلی عمل کرده است که هیچ ردپایی به جا نگذاشته و یا سرخ ها و ردپاهایی در سیستم های امنیتی پیشرفته ضبط شده اما به درستی معنا نشده اند.»

بر اساس بیانیه ناتو، دریادار هلندی رابرت باوئر، رئیس کمیته دفاعی این پیمان، با هدف آموختن از تجارب لشکر غزه ارتش اسرائیل و «آشنایی با قابلیت های نظامی نوآورانه» ۱۰ روز پیش به اسرائیل سفر کرده بود.

مدیرکل وزارت دفاع اسرائیل اردیبهشت امسال گفت این کشور در آستانه بدل شدن به یک «ابرقدرت» هوش مصنوعی است و با استفاده از این فناوری تصمیم گیری و تجزیه و تحلیل را بسیار ساده و سریع کرده است.

این نوع فناوری ها برای رده بندی و تجزیه و تحلیل حجم بزرگ داده ها به خصوص در سامانه های گسترده رادار و یا سونار نقش کلیدی دارند. یکی از نزدیکان نتان یاهو، سرلشکر گرشون هاکوهن در مصاحبه با Ynet در ۵ می ۲۰۱۹ گفت: «حقیقت را باید گفت: استراتژی نتان یاهو جلوگیری از گزینه دو دولتی و تقسیم کشور است. به همین دلیل است که او حماس را نزدیکترین شریک خود قرار داد. در بعد آشکار، حماس دشمن. در بعد پنهان او متحد ماست.»

توییت کانال ۱۳ در ۲۰ می ۲۰۱۹ به نقل از سخنان حسنی مبارک، رئیس جمهور سابق مصر: «نتان یاهو علاقه ای به راه حل دو کشوری ندارد، بلکه می خواهد با تقویت جناح غزه، بین غزه و کرانه باختری جدایی ایجاد کند. او در اواخر سال ۲۰۱۰ به من این را صراحتاً گفت. مبارک این مطالب را در مصاحبه با روزنامه کویتی «الانباء» بیان کرد.»

معنای این چیزها بسیار وحشتناک است اما درک آن برای درک شرایطی که در آن قرار داریم ضروری است. نخست وزیری در اسرائیل با دستان خود، آگاهانه و حساب شده، یکی از متعصب ترین دشمنان اسرائیل - هیولای نظامی حماس - را پرورش داد، دشمنی که آشکارا خواهان نابودی ماست، فقط برای اینکه از ایده دو کشوری جلوگیری کند.

با این کار، نتان یاهو بی پروا با جان شهروندان اسرائیلی قمار کرد و شنبه گذشته صدها نفر از آنها واقعاً با جان خود هزینه این قمار احمقانه را پرداختند. آیریس لائل - روزنامه نگار اسرائیلی نوشت: «این دولت رودخانه های خون روی دستانش است و باید به طور صریح و مشخص اعلام کرد که کسی که مسئولیت اصلی کشتار صدها شهروند اسرائیلی توسط حماس را بر عهده دارد، بنیامین نتان یاهو است.»

پاراگلایدرهای حماس

رسانه های اسرائیلی ارتش را زیر سؤال برده اند که چرا نتوانسته پاراگلایدرهای حماس را شناسایی و منهدم کند. نیروهای اسرائیلی هنوز دلیل مشخصی برای این مسئله ارائه نکرده اند که چرا سیستم پدافند هوایی در تشخیص چتربازانی که از مرز عبور کردند، ناکام بوده است. به ویژه آن که این چتربازان آن قدر نزدیک و قابل رویت بودند که مردم با موبایل از آن ها فیلم گرفته اند. ریچارد هکت، سخن گوی ارتش اسرائیل تایید کرد که جنگجویان فلسطینی با پاراگلایدر از آسمان، و همین طور از راه زمین و دریا وارد خاک اسرائیل شدند.

عکس‌های و ویدیوهایی که در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شد، نفرات گردان‌های قسام را نشان می‌داد که با چتر در حال فرود هستند. گفته می‌شود این اولین بار است که نیروهای حماس از این شیوه برای حمله به اسرائیل استفاده می‌کنند. شبه‌نظامیان فلسطینی توانستند با استفاده از پاراگلایدرهایی با صندلی‌های یک یا دو نفره از روی حصارهای مرزی عبور کنند. این پاراگلایدرها مجهز به پره و موتور بودند، و چتریان با استفاده از قابلیت هدایت و تغییر مسیر آن، از آسمان غزه وارد اسرائیل شدند. استفاده از پاراگلایدر یا چترهای مجهز به موتور و قابلیت هدایت، راه را برای حمله زمینی شبه‌نظامیان حماس علیه اسرائیل هموار کرد. به این معنا که دیگر لازم نبود برای نفوذ به خاک اسرائیل از تپه‌ها بالا بروند...

موتور این چترها نیروی پیشرانی را برای چتریان فراهم می‌کرد که با بتوانند تا سرعت ۵۶ کیلومتر در ساعت شتاب بگیرند. پاراگلایدرهای می‌توانند با متوسط ارتفاع ۵۰۰۰ متر از زمین، تا سه ساعت روی هوا در حال پرواز باشند. بر اساس اطلاعات سایت‌های مربوط به پاراگلایدرها، توان حمل بار آن‌ها تا ۲۳۰ کیلوگرم یا معادل وزن ۳ یا چهار نفر است. این ماشین‌های هوانوردی می‌توانند با یک صندلی برای پرواز یک نفر ساخته شوند یا با نصب یک سه‌چرخه زیر چتر، دو نفر را در خود جا دهند. رسانه‌های نظامی ویدیوهایی را از گردان‌های عزالدین قسام منتشر کرده‌اند که پاراگلایدرهایی را با یک یا دو سرنشین در حال بلند شدن از زمین در غزه نشان می‌دهند. تصاویر دیگر جنگ‌جویانی را نشان می‌دهد که قبل از فرود آمدن و حمله در خاک اسرائیل، از آسمان در حال شلیک کردن هستند. در این تصاویر می‌بینیم که بعضی از چترها در حال انتقال نیروهای موتورسوار هستند. حماس واحد چتریان را که از روی حصارهای مرزی به خاک اسرائیل نفوذ کردند «اسکادران صقر» نام گذاشته که به معنای شاهین است. بعد از حمله حماس به خاک اسرائیل، این سؤال پیش آمده که چرا گشتی‌های مرزی و همه دستگاه‌ها و ماموران امنیتی مرزی، مانع فرود گلایدرها نشده‌اند در حالی که مردم عادی از آن‌ها فیلم و عکس گرفته و در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرده‌اند.

حصارهای بلند امنیتی اطراف غزه

اسرائیل ساخت ۶۰ کیلومتر (۳۷ مایل) مانع طولانی در امتداد مرز خود با نوار غزه در سال ۱۹۹۴ را کلید زد. در توافق‌نامه موقت در سال ۱۹۹۴ در مورد کرانه باختری و نوار غزه، توافق شد که «حصار امنیتی که توسط اسرائیل در اطراف نوار غزه ایجاد شده، باقی بماند و خط مشخص شده توسط حصار، همان‌طور که در نقشه نشان داده شده است، باید حفظ شود.» (یعنی مانع لزوماً مرزی را شامل نمی‌شود). سد اولیه در سال ۱۹۹۶ تکمیل شد.

قبل از جدایی در سال ۲۰۰۵، ارتش اسرائیل یک منطقه حائل یک کیلومتری در غزه در امتداد دیوار مرزی داشت که از نزدیک شدن شبه‌نظامیان به مرز، گاهی با شلیک گلوله، جلوگیری می‌کرد. پس از عقب‌نشینی اسرائیل، فلسطینی‌ها به راحتی به مرز دسترسی پیدا کردند. بنابراین اسرائیل ساخت سیستم امنیتی تقویت شده را در امتداد مرز غزه آغاز کرد که هزینه آن ۲۲۰ میلیون دلار برآورد می‌شود و در اواسط سال ۲۰۰۶ شد. این شامل یک دیوار ۷ متری با حسگرها، مسلسل‌های کنترل از راه دور و سیم خاردار در سه منطقه‌ای است که مرز در مجاورت شهرک‌های اسرائیلی قرار دارد. زمین‌های گرفته شده از کیبوتص‌های مربوط با اختلاف نظرها جبران شد.

به‌طور کلی، اولین مانع یک حصار سیم خاردار بدون سنسور است. مانع دوم با کد A Hoovers در فاصله ۲۰ متری قرار گرفته و از یک جاده و حصار با مجموعه‌ای از حسگرها تشکیل شده است. این موانع قبل از سال ۲۰۰۵ وجود داشتند. یک عنصر جدید در منطقه حائل با عرض ۷۰ تا ۱۵۰ متر با کد B Hoovers به همراه حسگرهای حرکتی تعبیه شده در درون زمین نیز کارگذاری شد که به یک حصار با حسگر جدید به برج‌های مراقبت در هر ۲ کیلومتر مجهز است، برای دفاع از این دیوار امنیتی به جای سریازان از مسلسل‌های کنترل از راه دور استفاده می‌شود که البته ممکن است اهدافی برای تک تیراندازان فلسطینی باشند.

این مانع هم از هوا و هم از روی زمین گشت‌زنی منظم می‌شود.

دیوار در آغاز انتفاضة الاقصی در سپتامبر ۲۰۰۰ و به دنبال آن حملات تروریستی منظم توسط فلسطینی‌ها تخریب شد. این دیوار بین دسامبر ۲۰۰۰ و ژوئن ۲۰۰۱ بازسازی شد. علاوه بر پست‌های رصد فناوری پیشرفته، یک منطقه حائل یک کیلومتری اضافه گردید. همچنین به سریازان قوانین جدیدی برای درگیری داده شد، که، طبق گزارش‌ها، به سریازان اجازه می‌دهد به سمت هر کسی که شب‌ها در آنجا به‌طور غیرقانونی به داخل خاک اسرائیل می‌خزند شلیک کنند. فلسطینی‌هایی که سعی می‌کردند به‌صورت مخفیانه از دیوار عبور کنند و وارد اسرائیل شوند، هدف گلوله قرار گرفتند و کشته شدند.

این دیوار در جلوگیری از ورود «تروریست‌ها» و «بمب‌گذاران انتحاری» از غزه به اسرائیل موثر بوده است. از سال ۱۹۹۶، تقریباً همه بمب‌گذاران انتحاری که می‌خواستند غزه را ترک کنند، بمب‌های خود را در گذرگاه دیوار منفجر کردند و در حین تلاش برای عبور از مانع در جای دیگری متوقف شدند.

در پاسخ به تعداد زیادی تونل در حال حفر، که تنها می‌توانست برای نفوذ شبه‌نظامیان استفاده شوند، در اواسط سال ۲۰۱۷، اسرائیل شروع به ساخت دیوار زیرزمینی مرزی در عمق چند متری در طول کل ۴۰ کیلومتری مرز کرد. دیوار مجهز به حسگرهایی است که می‌توانند ساخت تونل را تشخیص دهند. این دیوار به‌طور کامل در زمین اسرائیل قرار دارد. در اکتبر ۲۰۲۰، حسگرها در ساختار زیرزمینی یک تونل حماس را شناسایی کردند. یکی از مقامات نظامی اسرائیل این تونل را «مهم‌ترین تونلی که تا به امروز دیده‌ایم، هم از نظر عمق و هم از نظر زیرساخت» نامیده است. سد ضد تونل در مارس ۲۰۲۱ تکمیل شد.

۹۹ درصد دیوار حائل نه در مرز میان دو کشور، بلکه در کرانه باختری واقع شده و برخی شهرک‌های یهودی‌نشین داخل خاک فلسطین را هم در بر می‌گیرد. آخرین دیواری که ارتش اسرائیل از آن رونمایی کرده دیواری امنیتی و جدید است به دور نوار غزه که تشکیل‌دهنده حلقه دفاعی دوم اسرائیل پیرامون غزه است با هزینه‌ای بالغ بر میلیون‌ها دلار. این دیوار در عمق فلسطین اشغالی و نزدیک شهرک‌های یهودی‌نشین و با هدف مصون نگه‌داشتن این شهرک‌ها از عملیات موشکی مقاومت فلسطینی و ممانعت از نفوذ مجاهدان فلسطینی به عمق اسرائیل برپا خواهد شد. این دیوار سیمانی با فن‌آوری سیستم‌های هوشمند آمیخته شده و هزینه ساخت آن بالغ بر ۱۰۰ میلیون شیکل است و پوششی به دور خط راه‌آهن اسرائیل در این منطقه ایجاد کند تا به هنگام جنگ و یا هرگونه درگیری با مقاومت در آینده از آن حمایت نماید. این هفتمین دیواری است که طی دو دهه اخیر اسرائیل به دور خود کشیده تا امنیت خود را در برابر مقاومت فلسطینی تضمین کند. در کنار این دیوار امنیتی که بر روی زمین توسط اسرائیل ساخته می‌شود این حکومت هم‌چنین اقدام به یک ایجاد یک دیوار و یا مانع دریایی سه طبقه در امتداد سواحل شمال غزه کرده است که خاصیت موج‌شکنی دارد و غیر قابل نفوذ است. این اقدام اسرائیل نیز پس از آن صورت گرفت که اسرائیلی‌ها نگرانی خود را از توانمندی‌های دریایی به‌ویژه عملیات غواصی حماس نتوانستند کتمان کنند. دیوار دریایی یاد شده از این حیث هشتمین دیواری است که از سوی اسرائیل برای تضمین و تأمین امنیت او ایجاد شده است. این دیوار کشتی‌های دارای قابلیت هوشمند اسرائیل، البته پیشینه بیش‌تری از سال ۲۰۱۰ دارد. در سال ۲۰۰۲ آوریل شارون نخست‌وزیر وقت اسرائیل برای در امان ماندن از عملیات‌های استشهادهای سازمان‌های مقاومت فلسطینی اقدام به ساخت دیواری موسوم به دیوار حائل به طول ۷۰۰ کیلومتر به دور خود کرد.

شبکه اسکای نیوز عربی در همین رابطه در سال ۱۳۹۶ در گزارشی نوشت: «اسرائیل اراضی اشغالی را با شش دیوار از اطرافش جدا می‌کند.» این شبکه در ادامه دیوارهایی را که اسرائیل پیش از دو دیوار ذکر شده در بالا ساخته شده، به شرح زیر معرفی می‌کند:

دیوار حائل

در سال ۲۰۰۲ میلادی اسرائیل با ساخت دیواری به طول ۷۱۰ کیلومتر که ۸۵ درصد از آن از عمق کرانه باختری و مابقی آن روی خط سبز است، موافقت کرد که منجر شده که حدود ۱۰ درصد از مساحت کرانه باختری به ویژه قدس شرقی را در برگیرد.

دیوار نوار غزه (حلقه اول)

مقامات اسرائیلی در سال ۲۰۱۶ میلادی شروع به ساخت این دیوار کردند و مقامات اسرائیلی اعلام کردند که بخش اعظم این دیوار در زیر زمین خواهد بود و طول آن به ۶۰ کیلومتر خواهد رسید.

دیوار مرز با مصر

در سال ۲۰۱۰ میلادی اسرائیل اقدام به ساخت این دیوار کرد که آن را با بهانه ممانعت از نفوذ افراد مسلح و مهاجران آفریقایی از سینای مصر به اراضی اشغالی توجیه کردند. وزارت جنگ دولت اسرائیل، اعلام کرد که این دیوار از رفح به سمت ایلات در دریای سرخ به طول ۲۴۵ کیلومتر و ارتفاع شش متر امتداد یافته و ساخت آن در سال ۲۰۱۳ میلادی تکمیل شد.

دیوار مرزی با اردن

در سال ۲۰۱۵ میلادی اسرائیل اقدام به ساخت این دیوار کرد که ارتفاع آن حدود ۳۰ متر است و محدوده این منطقه ۴/۵ کیلومتر از شهر «ایلات» به «وادی یمناع» است؛ جایی که فرودگاه بین‌المللی در حال احداث است و آن‌ها هدف از ساخت این دیوار را «حمایت و حفاظت از فرودگاه» اعلام کردند.

دیوار مرزی با لبنان

اسرائیل در سال ۲۰۱۷ میلادی ساخت آن را آغاز کرد. این دیوار شش متر ارتفاع دارد و از «راس الناقوره» تا «اصبع الجلیل» در مرزهای مشترک با لبنان امتداد یافته و اسرائیل ساخت این دیوار را به بهانه «ممانعت از عملیات نفوذ» توجیه کرد. لبنان ساخت این دیوار را محکوم و اعلام کرد که این دیوار از داخل مناطق لبنان می‌گذرد.

دیوار مرزی با سوریه

اسرائیل در سال ۲۰۱۵ میلادی میان سوریه و ارتفاعات جولان اقدام به ساخت این دیوار کرد و اعلام کرد که ارتفاع آن به پنج متر خواهد رسید. مقامات نظامی اسرائیل ۱۰۱ نوع مجوز گوناگون برای تردد فلسطینی‌ها صادر کرده‌اند. این نظام جداسازی، یک شیوه واقعی کاغذبازی اداری است. وزارت دفاع اسرائیل می‌گوید، پس از چهار سال ساخت دیوار زیرزمینی این کشور در امتداد نوار غزه به پایان رسید و این دیوار آماده بهره‌برداری شد. هدف از این اقدام جلوگیری از حملات سازمان فلسطینی حماس از طریق تونل‌های زیرزمینی به خاک اسرائیل است. این سازمان کنترل نوار غزه را در دست دارد.

وزارت دفاع اسرائیل سه‌شنبه ۱۶ آذر ۱۴۰۰ اعلام کرد، بخشی از این دیوار زیرزمینی ۶۵ کیلومتری مجهز به حسگرها یک حصار امنیتی روی زمین نیز دارد که ارتفاع آن به بیش از ۶ متر می‌رسد.

علاوه بر این، این دیوار شامل یک حائل دریایی، سیستم‌های راداری، دوربین‌ها و اتاق‌های نظارت و نگهداری نیز می‌شود. بنی گانتس، وزیر دفاع اسرائیل این حائل را «دیواری آهنین» بین حماس و ساکنان مناطق مرزی اسرائیل در حاشیه نوار غزه خواند و گفت، این حائل حماس را برای نفوذ در خاک اسرائیل ناتوان می‌سازد.

در ساخت این بنا ۱۲۰۰ کارگر، ۲۲۰ هزار تن بتون و ۱۴۰ هزار تن آهن و فولاد به کار گرفته شده است. در جنگ غزه در سال ۲۰۱۴ نیروهای حماس بارها توانستند از طریق تونل‌های زیرزمینی وارد اسرائیل شوند. ارتش اسرائیل طی عملیاتی موفق شد، بسیاری از این تونل‌ها را در یک اقدام امنیتی تخریب کند.

در اوایل دسامبر ۲۰۲۱، وزیر دفاع سابق اسرائیل، بنی گانتز، با افتخار در مقابل تماشاچیان زیادی که جشن افتتاح دیوار امنیتی «هوشمند» دور نوار غزه را برگزار می‌کردند، ایستاده بود. او در مقابل روسای شوراهای محلی شهرک‌های اسرائیلی اطراف غزه، با اطمینان اعلام کرد که این دیوار یک پروژه عظیم علمی است که جلوی مهم‌ترین ابتکار نظامی حماس یعنی تونل‌های عمیق نفوذی را می‌گیرد. وی افزود: هدف این دیوار قرار دادن یک مانع آهنی و بتنی مجهز به حسگرها بین حماس و ساکنان جنوب است.

دو سال پس از این رونمایی، در ۷ اکتبر ۲۰۲۳، دیوار شاهد عبور خودروهای شاسی بلند، موتورسیکلت و بولدورهای مقاومت فلسطین در غزه بود که حدود ۱۰ شکاف در دیوار «هوشمند» ایجاد کردند. این نفوذ جلوی چشمان ده‌ها برج دیدبانی، صدها دوربین و حسگرهای فوق حساس اتفاق افتاد. ساخت دیوار ۵ سال طول کشید و در ۷ دسامبر ۲۰۲۱ به پایان رسید. ۲۲ هزار بلوک بتنی و ۱۴۰ هزار تن آهن در ساخت این سازه به کار گرفته شد تا نوار غزه را از شرق و شمال به طول تقریبی ۶۵ کیلومتر محاصره کند. عمق این دیوار ۲۵ متر زیر سطح زمین بود، یعنی جایی که مقاومت از طریق تونل‌هایش به فلسطین اشغالی نفوذ می‌کرد.

این دیوار مجهز به دوربین و رادار و همچنین اتاق فرمان و کنترل بود. برای این تجهیزات میلیاردها دلار هزینه شده بود و تمام این هزینه‌ها در یک لحظه دود شدند و به آسمان رفتند.

«اسرائیل» در سال‌های اشغال فلسطین، با ساختن دیوارهای بزرگ و عظیم شهرت زیادی به دست آورده است: دیوار بزرگ در کرانه باختری که در سال ۲۰۰۲ ساخته شد، دیوار سپنا که در سال ۲۰۲۱ ساخته شد و نیز دیوار مرز لبنان که در سال ۲۰۱۸ احداث گردید از دیگر پروژه‌های بزرگ حکومت اسرائیل بودند.

دکتر عدنان ابوعمار نویسنده فلسطینی در پایگاه خبری عکا طی یادداشتی با عنوان «دولت دیوار اسرائیلی در مواجهه با مقاومت» نوشت: به رغم برخورداری رژیم اسرائیل از تجهیزات نظامی مدرن اما از سال‌ها پیش این رژیم برای حفظ امنیت خود در برابر فلسطینی‌ها اقدام به ساخت دیوارهای امنیتی و فنس و موانع نظامی هوشمند پیرامون خود کرده است. از جمله در سال ۲۰۱۰ دیواری به دور خود کشید تا امنیت خود را تضمین کند و مرزهایش را از همه جهت حمایت نماید.

اجلاس صلح قاهره بدون نتیجه پایان یافت

در سومین هفته جنگ اسرائیل و حماس روز شنبه ۲۹ مهرماه - ۲۱ اکتبر، «نشست صلح» با حضور برخی از رهبران کشورهای مختلف در قاهره پایتخت مصر برگزار شد و بدون نتیجه پایان یافت.

رهبران عرب در نشست قاهره در روز شنبه ۲۹ مهر، بمباران غزه توسط اسرائیل را محکوم کردند و اروپایی‌ها خواستار محافظت از غیرنظامیان در نوار غزه شدند، اما با غیبت ایران، اسرائیل و مقامات ارشد آمریکایی، توافق برای مهار تنش حاصل نشد.

مصر میزبان این نشست گفت که امیدوار است شرکت‌کنندگان خواستار صلح و از سرگیری تلاش‌ها برای حل و فصل مطالبه چند دهه‌ای فلسطینی‌ها برای تشکیل کشور خود شوند.

به گزارش خبرگزاری رویترز، این نشست دو هفته پس از جنگی که هزاران کشته برجای گذاشته است و نوار محاصره شده غزه با بیش از دو میلیون جمعیت را در آستانه «فاجعه انسانی» قرار داده است، بدون توافق رهبران و وزرای خارجه کشورهای شرکت‌کننده برای صدور بیانیه مشترک پایان یافت.

دیپلمات‌های شرکت‌کننده در این مذاکرات به حصول توافق خوشبین نبودند، زیرا اسرائیل با هدف از بین بردن سازمان فلسطینی حماس که در ۱۵ مهر ماه با حملات برق‌آسا در اسرائیل صدها نفر را کشت برای حمله زمینی به غزه آماده می‌شوند.

به گزارش رویترز، در حالی که کشورهای عرب خواستار پایان فوری حملات اسرائیل بودند، کشورهای غربی عمدتاً اهداف ساده‌تری مانند ارسال کمک‌های بشردوستانه به غیرنظامیان را مطرح کردند.

محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطینی، نیز نسبت به آنچه «تلاش‌ها برای خارج کردن مردم غزه از این منطقه» خواند، هشدار داد و گفت فلسطینی‌ها آواره یا رانده نخواهند شد: «ما از غزه نمی‌رویم، نمی‌رویم.»

کشورهای عربی نگران هستند حملات اسرائیل ساکنان غزه را برای همیشه از خانه‌های خود آواره کرده و حتی به کشورهای همسایه براند. در این زمینه عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر، با آنچه او «جاب‌جایی فلسطینی‌ها به منطقه عمدتاً بیابانی سینا» خواند، اظهار مخالفت کرد و گفت و تنها راه‌حل، تشکیل کشور مستقل فلسطین است.

اردن، که دهه‌هاست به پناهگاه آوارگان فلسطینی تبدیل شده، نگران است که حتی اسرائیل ساکنان کرانه باختری را نیز از منطقه براند. ملک عبدالله گفت آوارگی اجباری بر اساس قوانین بین‌المللی یک «جنایت جنگی و خط قرمز» برای همه ما است.

عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهوری مصر، گفت که کشورش با آنچه او جاب‌جایی فلسطینی‌ها به منطقه عمدتاً بیابانی سینا می‌خواند مخالف است و تنها راه‌حل، تشکیل کشور مستقل فلسطینی‌ها است.

مصر از ناامنی در نزدیکی مرز با غزه در شمال شرقی سینا، جایی که با حملات گروه‌های اسلامی روبه‌رو شد که پس از سال ۲۰۱۳ به اوج خود رسید و اکنون تا حد زیادی سرکوب شده است، بیم دارد.

اردن، میزبان بسیاری از آوارگان فلسطینی و فرزندان آن‌ها، بیم آن دارد که درگیری گسترده‌تر به اسرائیل این فرصت را بدهد که فلسطینی‌ها را به صورت دسته‌جمعی از کرانه باختری بیرون کند.

فرانسه نیز خواستار ایجاد یک «کریدور بشردوستانه» به غزه شد که به گفته پاریس می‌تواند راه را برای برقراری آتش‌بس هموار کند. بریتانیا و آلمان هر دو از ارتش اسرائیل خواستند تا خویشتنداری نشان دهد و ایتالیا گفت که اجتناب از تشدید تنش مهم است.

بنا به این گزارش، آمریکا، نزدیک‌ترین متحد اسرائیل و بازیگری حیاتی در تمام تلاش‌های صلح گذشته در منطقه، تنها کاردار خود را به اجلاس فرستاد که در جلسه علنی سخنرانی نکرد.

شارل میشل، رئیس شورای اروپا، هدف اصلی این اجلاس را «گوش دادن به سخنان یکدیگر» عنوان کرد. وی افزود: «ما درک می‌کنیم که باید بیشتر در مورد موضوعاتی از جمله وضعیت انسانی، اجتناب از تشدید تنش منطقه‌ای و پیش‌برد روند صلح اسرائیل و فلسطینی‌ها با هم کار کنیم.»

هدف از این نشست بررسی چگونگی جلوگیری از یک جنگ منطقه‌ای گسترده‌تر بود. رویترز می‌گوید اما دیپلمات‌ها می‌دانستند که توافق عمومی دشوار خواهد بود، زیرا حساسیت‌هایی در مورد درخواست برای آتش‌بس وجود دارد که در توافق برای آن باید حمله حماس و حق اسرائیل برای دفاع از خود گنجانده شود.

اختلاف بین نخست وزیر و فرماندهان ارتش بر سر تهاجم زمینی به غزه

زمان تهاجم زمینی ارتش اسرائیل به نوار غزه، زیر سایه سنگین انتقادات و بحران بی‌اعتمادی میان بنیامین نتان‌یاهو، نخست‌وزیر و ارتش اسرائیل، تحت فشارهای بین‌المللی و متاثر از فراخوان‌ها برای برقراری آتش‌بس و نگرانی‌ها از احتمال گسترش جنگ، به تأخیر افتاده است.

با توجه به افزایش اختلافات بین بنیامین نتان‌یاهو، نخست‌وزیر اسرائیل و رهبران نظامی و مقامات سیاسی این کشور، به نظر می‌رسد که «تصمیم‌گیری در مورد شروع حمله زمینی برای حلقه سیاسی و امنیتی دولت اسرائیل دشوار شده است.»

مجله «یدیعت آحارونوت»، دوشنبه یکم آبان، گزارش داد که مقامات در محافل تصمیم‌گیری در اسرائیل فاش کردند که «دولت در توافق بر سر تصمیم‌گیری درباره موضوعات اصلی مربوط به مقابله با نوار غزه با مشکل مواجه شده است.»

تحلیل مشترک «ناهوم بارنیا و رونان برگمان»، تحلیل‌گران سیاسی اسرائیلی، به این ارزیابی رسیده که نتان‌یاهو از مقامات ارتش در مورد برعهده گرفتن مسئولیت حمله غافلگیرانه جنبش حماس در هفتم اکتبر که در طرف اسرائیلی حداقل ۱۴۰۰ کشته و بیش از ۲۰۰ گروگان و اسیر برجای گذاشت، عصبانی شده است.

در این تحلیل مشترک منتشر شده توسط یدیعت آحارونوت، هم‌چنین اشاره شده است که «رابطه نتان‌یاهو با یوآو گالانت، وزیر دفاع او نیز وارد بحران شده است.»

این در حالی است که اسحاق باریک، ژنرال بازنشسته به نتان‌یاهو توصیه کرده است، «بیش‌تر در مورد مسئله تهاجم زمینی به نوار غزه فکر کند و عجله نکند.»

بارنیا و برگمان در ادامه گفتند: «نتان‌یاهو در سردرگمی به سر می‌برد و اعضای کابینه جنگ را از تصمیم‌گیری باز می‌دارد.»

آن‌ها افزودند: «دیگر مقامات در دولت اسرائیل، مانند بنی گانتز و گادی اینزاکوت، تنها تأثیر محدودی بر تصمیم‌گیری‌ها دارند»، و بر اساس قراردادی که با نتان‌یاهو برای ورود به دولت امضاء کردند، آن‌ها نمی‌توانند با مقامات خارج از بحث وزرایی مگر با موافقت نخست‌وزیر دیدار کنند.

این دو تحلیل‌گر اسرائیلی، هم‌چنین در مورد اختلاف بین نتان‌یاهو و گالانت، وزیر دفاع وی، اذعان کردند: «با وجود این که ارتش و وزیر دفاع اسرائیل موافقت خود را با عملیات نظامی در شمال اسرائیل اعلام کرده بودند، نخست‌وزیر مانع از تصمیم‌گیری در مورد عملیات پیش‌گیرانه در شمال علیه گروه حزب‌الله لبنان شده است.»

این دو تحلیل‌گر، در این باره افزودند: «روابط تیره نتان‌یاهو و وزیر دفاع خود، کار با یکدیگر و تصمیم‌گیری برای شروع جنگ زمینی به نوار غزه را برای آن‌ها بسیار دشوار کرده است.»

تونل‌های غزه شبکه‌ای چنان گسترده هستند که ارتش اسرائیل آن را زیرزمین غزه می‌نامد. این تونل‌ها بخشی حیاتی از عملیات حماس‌اند. از این تونل‌ها برای حمل و نقل کالاها و جابجایی افراد، ذخیره سلاح و مهمات و استقرار مراکز فرماندهی و کنترل استفاده می‌شود.

مشهور است که این تونل‌ها به شدت مجهز با بتن هستند و از تأمین برق برخوردارند. این تونل‌ها چنان عمیق‌اند گاهی تا عمق ۳۰ متر که به دشواری می‌توان با قطعیت کامل گفت که در کجا قرار دارند.

به این ترتیب، احتمالاً یک دلیل عمده اختلاف بین ارتش و دولت اسرائیل بر سر حمله زمینی به غزه، نگرانی آن‌ها از تلفات سنگین ارتش و از همین تونل‌ها است که باتفاق غرق‌کننده‌ای برای ارتش و تانک‌های‌شان باشد!

اختلاف در کابینه جنگی بنیامین نتان‌یاهو

مجله یدیعت آحارونوت، هم‌چنین نوشته است: «دست‌کم ۳ وزیر اسرائیلی در حال بررسی استعفای خود از دولت هستند به این دلیل که نتان‌یاهو از اعتراف به خطا در عدم مقابله با حمله حماس در ۷ اکتبر امتناع می‌ورزد.»

این مجله، هم‌چنین افزود که افزایش درخواست‌ها از نتان‌یاهو برای به عهده گرفتن علنی مسئولیت شکست در عملیات غافلگیرانه‌ای که حماس در ۷ اکتبر در شهرک‌های پیرامون نوار غزه انجام داده طوفانی را در درون دولت اسرائیل به وجود آورده است.

مجله اسرائیلی، خاطر نشان کرد که «آخرین نظرسنجی نشان می‌دهد که ۷۵ درصد اسرائیلی‌ها نتان‌یاهو را مسئول ناتوانی در حفاظت از شهرهای پیرامون غزه می‌دانند و بیش از نیمی از رای‌دهندگان حزب لیکود معتقدند که نتان‌یاهو باید پس از جنگ استعفا دهد.»

رهبرانی که از ۷ اکتبر به اسرائیل سفر کرده‌اند؟

امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه، آخرین رهبر غربی است که برای نشان دادن «همبستگی» با اسرائیل وارد تل‌آویو شد. مارک روتیه نخست‌وزیر هلند قرار است این هفته به اسرائیل سفر کند.

دیگر رهبران دولت‌های جهان، که از ۷ اکتبر به اسرائیل سفر کرده‌اند:

- کیریاکوس میتسوتاکیس، نخست‌وزیر یونان

- جورجیا ملونی، نخست‌وزیر ایتالیا

- ریثی سوناک، نخست‌وزیر بریتانیا

- اولاف شولز، صدراعظم آلمان

- جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا

ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا، در بیانیه‌ای اعلام کرد که ملوانان آمریکایی روز یکشنبه پس از عبور از کانال سوئز وارد دریای سرخ شدند. در بیانیه افزوده شده است که آن‌ها وارد کشتی‌های جنگی یواس‌اس باتان و یواس‌اس کارتر هال شدند که توانایی دریایی ناوگان پنجم را تقویت می‌کند. این استقرار پیش از این در ماه ژوئیه از سوی وزارت دفاع ایالات متحده اعلام شده بود.

تیم هاوکینز، سخن‌گوی ناو پنجم به خبرگزاری فرانسه گفت: «این یگان‌ها انعطاف‌پذیری و قابلیت عملیاتی قابل‌توجهی را برای جلوگیری از فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده و خنثی کردن تنش‌های منطقه‌ای ناشی از آزار و اذیت ایران در توقیف کشتی‌ها تجاری ایجاد می‌کنند.»

آمریکا که در حال تقویت نیروهای خود در منطقه است در ماه ژوئیه از استقرار یک کشتی جنگی و هواپیماهای جنگنده اف-۳۵ و اف-۱۶ خبر داد.

یک مقام آمریکایی هفته گذشته به خبرگزاری فرانسه گفت که واشنگتن در حال آماده شدن برای اعزام تفنگدار به نفتکش‌های تجاری عبوری از خلیج فارس است به این امید که ایران را از توقیف این کشتی‌ها باز دارد.

در این بیانیه آمده است: «از طریق این اقدامات، ایالات متحده تعهد خود را برای تضمین آزادی دریانوردی و جلوگیری از فعالیت‌های بی‌ثبات کننده ایران نشان می‌دهد.»

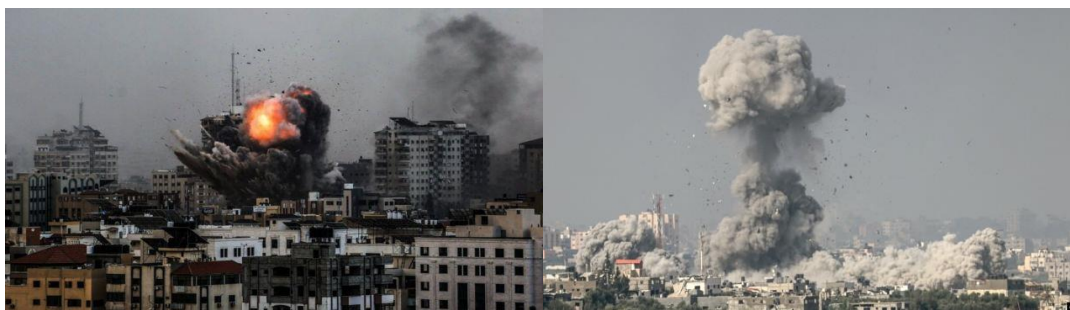
به گفته ارتش آمریکا، ایران طی دو سال گذشته نزدیک به ۲۰ کشتی با پرچم بین‌المللی را در منطقه توقیف کرده یا تلاش داشته است آن‌ها را توقیف کند.

آمریکایی‌ها، ناوهای هواپیمابر جنگی را به منطقه شرق خاور میانه اعزام کرده تا پیامی بسیار محکم به جمهوری اسلامی ایران ارسال کنند که وارد این درگیری نشود. آن‌ها می‌گویند اگر هر کسی دخالت کند، با تمام قوای نظامی آمریکا و نه فقط اسرائیل مواجه خواهد شد.

اما هر دو سو از خطرات آگاه‌اند. اگر این درگیری از جنگ سرد تبدیل به جنگی گرم شود، آتشی در خاورمیانه شعله خواهد زد که پیامدهایی جهانی خواهد داشت.

پیش از حمله، اسرائیل و عربستان سعودی در آستانه عادی‌سازی روابطشان بودند.

هم حماس و هم ایران که پشتیبان حماس است مخالف این رابطه بودند. سعودی‌ها آن گفت‌وگوها را به تعلیق در آورده‌اند.

جمع‌بندی

بعد از حمله حماس این سؤال پیش آمده که آیا اسرائیلی‌ها بیش از حد به فناوری پدافندی خود اتکا کرده‌اند و از گشتی‌های مرزی غافل شده‌اند. آنچه که در بالا بدان‌ها اشاره کردیم به‌طور نسبی ما را به این نتیجه می‌رساند که نتان‌یا هو و دولت‌ش از سوی مردم فلسطین و حتی ارتش به شدت تحت فشار بود. در چنین وضعیتی، طبیعی‌ست که او و هم‌فکرانش به فکر فرصتی باشند تا موقعیت خود را حفظ کنند؛ احتمالاً به همین دلیل بود که نتان‌یا هو به هشدارها به‌ویژه هشدار حکومت نظامی مصر، اهمیتی نداد تا این که نیروهای حماس وارد اسرائیل شدند و جنایت آفریدند. آن موقع نتان‌یا هو این فرصت طلایی را پیدا کردند که موقعیت خود را در حاکمیت اسرائیل حفظ کنند و مخالفان خود را به حاشیه برانند.

عملیات غافلگیرکننده و سریع «طوفان الاقصی» که در روز شنبه پانزدهم مهرماه علیه اسرائیل آغاز شد سئوالات زیادی را برجای گذاشته است. در فضای رسانه‌ای و تحلیل‌ها، کلیدواژه‌های جدید مطرح و سر زبان‌ها آمد. برخی با طرح تئوری توطئه این فرضیه را مطرح کرده‌اند که مانند ۱۱ سپتامبر، نتان‌یا هو و موساد از این حمله خبر داشته اما برای این که برنامه‌های آتی خود را جلو ببرند، احتمالاً آن را پنهان کردند. اما آنچه که بیش‌تر نمود پیدا کرد شکست اطلاعاتی و امنیتی دولت اسرائیل در واکنش به این عملیات ترکیبی بود. تا جایی که توماس فریدمن تحلیل‌گر برجسته آمریکایی نیز به صراحت گفته که علت ضربه‌پذیری این حکومت، خیانت وزیر دادگستری و طرح فاسدش و حمایت نتان‌یا هو از او بود که سرتاسر نظام را دچار شکاف و این چنین آسیب‌پذیر کرد.

بنیامین نتان‌یا هو در حالی هم‌زمان با بمباران کور غزه، اقدام به گسیل نیروهای زمینی به نوار غزه کرده است که خود بهتر می‌داند در صورت هر گونه حمله زمینی علاوه بر ورود به یک باتلاق عظیم، جبهه شمالی، یعنی حزب‌الله لبنان را نیز شعله‌ور خواهد شد.

بنیامین نتان‌یا هو، ۷۳ ساله دارد که در ماه نوامبر ۲۰۲۲ برنده انتخابات شد. وی برای ششمین بار نخست وزیر اسرائیل شد که در تاریخ این کشور بی‌سابقه است.

شبکه خبری بی.بی.سی گزارش کرده است ائتلاف او حاوی احزاب راستگرا از جمله حزبی است که رهبر آن قبلاً به اتهام نژادپرستی علیه اعراب مجرم شناخته شده است.

رهبر حزب مذهبی یهود، که در اتحاد با دو حزب راست افراطی دیگر برنده بیش‌ترین کرسی‌ها در پارلمان این کشور (کنیست) شد، خواهان انضمام کرانه باختری به اسرائیل شد.

اسرائیل کرانه باختری، شرق بیت‌المقدس و نوار غزه را در جنگ ۱۹۶۷ اشغال کرد. بیش از ۶۰۰ هزار یهودی در بیت المقدس شرقی و کرانه باختری سکونت دارند.

سیاست‌مداران مخالف در اسرائیل و دادستان کل این کشور اخطار داده بودند که اصلاحات مورد نظر دولت آتی - از جمله دادن حق ابطال تصمیم‌های دیوان عالی به نمایندگان مجلس - تهدیدی برای دموکراسی اسرائیل است.

شرکای ائتلاف، هم‌چنین اصلاحاتی حقوقی پیشنهاد کرده‌اند که ممکن است به محاکمه جاری نتان‌یا هو به اتهام رشوه‌خواری، کلاهبرداری و نقض اعتماد عمومی پایان دهد. نتان‌یا هو هرگونه تخلفی را رد می‌کند.

در ۱۰ ماه گذشته و در واقع حدود یک هفته قبل از حمله حماس به اسرائیل، مخالفان و گروه‌های حقوق شهروندی در اسرائیل در صفوف ۱۰۰ هزار نفری علیه نتان‌یا هو دست به اعتراض و تظاهرات زدند.

مجازات دسته‌جمعی دو میلیون و نیم فلسطینی در غزه توسط اسرائیل مصداق جنایت جنگی است، اما متأسفانه حاکمان جهان غرب، قطع برق، آب، دارو و آذوقه و بمباران بیمارستانی غزه توسط اسرائیل را اقدام تلافی‌جویانه اسرائیلی خوانده و توجیه می‌کنند. حتی نهادهای بین‌المللی نیز به‌طور جدی به داد مردم غزه نرسیده‌اند و با این که بمباران‌های هوایی و موشک‌باران‌های مداوم و بی‌وقفه اسرائیل در غزه، چنین فرصتی را به نهادهای بین‌المللی کمک‌رسان نمی‌دهد.

اما از همه تأسف‌بار این است که جنبش‌های اجتماعی جهان به‌ویژه جنبش کارگری و جنبش‌های دیگر و جنبش ضدجنگ جهانی، هنوز آن‌طور که باید و شاید در برابر این جنگ ضد‌مردمی و ویرانگر نایستاده‌اند و خواهان قطع فوری آن نشده‌اند.

دولت‌ها و سازمان ملل هم کار جدی انجام نداده‌اند. در حالی که در حال حاضر، دولت فلسطین به عضویت یونسکو (۲۰۱۱)، سازمان ملل (۲۰۱۲)، دیوان کیفری بین‌المللی (۲۰۱۵) در آمده است و مجمع عمومی (سازمان ملل) در اواخر سال ۲۰۱۷ با ۱۷۶ رای مثبت در برابر ۷ رای منفی (ایالات متحده، اسرائیل، جزایر مارشال، دولت فدرال میکرونزی، نیووا و پالائوس)، و ۴ رای ممتنع (کامرون، هوندوراس، توگو و تونگا) حق تعیین سرنوشت و داشتن دولت را برای مردم فلسطین به رسمیت شناخته است.

منطقه خاورمیانه از سال ۱۵۱۷ تا ۱۹۱۷ یعنی قریب به چهار صد سال تحت سیطره امپراتوری عثمانی بود. پس از فروپاشی عثمانی فرانسه لبنان و سوریه و بریتانیا کنترل فلسطین و عراق را در دست گرفتند. سال ۱۹۲۶ مرزها از نو بازترسیم شدند. لبنان از سوریه جدا شد. بریتانیا امیر فیصل را در عراق سرکار آورد و سال ۱۹۲۲ اردن را شکل داد که شرق رودخانه اردن را شامل می‌شد. امیر عبدالله که قبلاً درجنگ‌های قبیله‌ای این منطقه شکست خورده بود از سوی بریتانیا حاکمیت اردن را در دست گرفت.

در سال ۱۹۴۷، سازمان ملل رای به تقسیم فلسطین به دو دولت عربی و یهودی داد.

روایت‌های تخیلی مذهبی مربوط به خروج موسی از مصر، روایت ابراهیم و قربانی کردن فرزندش، روایت یعقوب و یوسف و ده‌ها و صدها روایت تاریخی-الهیاتی همه حول و حوش اورشلیم و مکان مقدس یهودیان و سرزمین‌های موعود نشان از اختلاف مردم یهود و مسلمان و غیره در این منطقه دارند.

باید تمام این روایات از جمله روایات مطرح شده در کتاب مقدس یهودیان و مسلمانان را خیالی و فاقد هرگونه ارزش دانست و بر اساس علم و دانش و آگاهی بشری امروز اختلافات مردم اسرائیل و فلسطین را از طریق سیاسی و گفت‌وگو حل و فصل کرد نه از طریق جنگ و خشونت و کشتار و ویرانگری!

با استانداردهای دوگانه و فریب‌کاری تعصبی و مذهبی نمی‌توان ارزش‌ها و آگاهانه انسانی را به بازی و اسارت گرفت. جنایت‌های بی‌شماری که امروز در ایران، سوریه، لبنان، یمن، افغانستان، عربستان، عراق، لیبی، اسرائیل، فلسطین، پاکستان، ترکیه، چین و به‌طور کلی در جهان نابرابر و بی‌رحم سرمایه‌دار می‌گذرد به هیچ عنوان قابل مقایسه با اعمال و اقدامات اسرائیل نیست.

در نظرسنجی‌های جهانی در ارتباط با افکار عمومی نسبت به دولت‌های مختلف، از حدود ۱۵ سال قبل اسرائیل همراه با کره شمالی، ایران و پاکستان در انتهای جدول قرار می‌گیرد.

در این میان، هرچند هیچ‌گونه شواهدی وجود ندارد که نشان دهد جمهوری اسلامی مستقیماً در حمله حماس به خاک اسرائیل نقش داشته است اما این حکومت نیز همانند سایر حکومت‌های سرمایه‌داری مستبد جهان، تلاش می‌کند از این آب گل‌آلود، ماهی خود را بگیرد و به همین دلیل، در راستای منافع ارتجاعی حاکمیت خود حرکت می‌کند.

جمهوری اسلامی ایران، دشمن اکثریت مردم ایران است بنابراین، چه‌طور می‌تواند دوست واقعی مردم فلسطین و سایر مردم خاورمیانه باشد؟ این حکومت، تنها حامی گروه‌های اسلامی چون حماس و جهاد اسلامی و حزب‌الله و حوثی‌هاست و یک از چشمه‌های اصلی جنگ و خونریزی و تروریسم در منطقه به‌شمار می‌آید. اما این وظیفه مردم ایران است که این حکومت را از حاکمیت ساقط کنند و آلترناتیو انسانی و اجتماعی خود را در مقابل جامعه ایران و منطقه و جهان قرار دهند.

واقعیت این است که نه نتان‌یاهاو نماینده همه مردم اسرائیل، نه حماس نماینده همه مردم فلسطین و نه جمهوری اسلامی نماینده همه مردم ایران هستند. آن‌ها گرایشات راست، فاشیسم و جنگ‌طلبی را نمایندگی می‌کنند.

اما در این میان، نیروهای اپوزیسیون راست و سلطنت‌طلب جنگ را دستاویزی برای تشدید تبلیغات راسیستی و نژادپرستی، فلسطینی‌ستیزی ساخته‌اند. بر جنایات دولت اسرائیل چشم بسته و جنایات حماس را به‌پای همه مردم فلسطین و غزه می‌نویسند.

بی‌تردید جنگ و خشونت، فقط زاده نفرت نیست، محصول بی‌تفاوتی هم هست. انسانیت و مسئولیت سیاسی مردمی، حکم می‌کند که هیچ کس و هیچ نهاد و سازمانی نباید نسبت به این جنگ خونین اسرائیل علیه مردم فلسطین، ساکت باشد؛ در چنین وضعیتی ضرورت دارد که هرکس و هر جریان در جایگاه و ظرفیت خود، به اندازه توان و ظرفیت خود و بدون این که طرف اسرائیل و فلسطین را بگیرد برای قطع فوری این جنگ تلاش کند. در چنین جنگ‌هایی برنده وجود ندارد و بیش از همه مردم بازنده‌اند.

امروز وضعیت دردناک و دلخراشی که در دو سوی مرزها اسرائیل و فلسطین در جریان است، اصولاً باید بدون ذره‌ای تعصب و تردید، هم وحشی‌گری و قساوت‌های حماس را محکوم و برای آزادی فوری و بی‌قیدوشرط گروگان‌ها بر حماس فشار آورد و هم دولت جنگ‌طلب اسرائیل را محکوم نماید و هم قطع فوری این جنگ خونین و ویرانگر اسرائیل علیه مردم غزه را با صدای بلند فریاد بزنند. هم‌چنین در جهت جلوگیری از سرایت جنگ به کشورهای دیگر خاورمیانه، به‌ویژه ایران و لبنان تلاش کنند.

ما مردم آزاده ایران با شعار محوری جنگ انقلابی «زن، زندگی، آزادی» بر سرنگونی جمهوری اسلامی و هم‌چنین با صدای بلند و رسا خواهان قطع فوری جنگ‌های موجود در خاورمیانه و هم‌چنین روسیه و اوکراین، هستیم. مردم جامعه ما، در این راه آزادی‌خواهانه و برابری‌طلبانه و عدالت‌جویان خود، حتی یک قدم نیز عقب‌نشینی نمی‌کند. جامعه ایران به رهبری و پیش‌گامی نیروی‌های قدرتمند و آگاه جوانان و زنان در یک سال گذشته نشان داده‌اند تا جمهوری اسلامی را سرنگونی نکنند، جامعه آزاد، برابر و عادلانه عاری از هرگونه ستم و سرکوب و استثمار خود را در ایران مستقر و نهادینه نکنند و از آن، به‌عنوان سنگری محکم در راستای آزادی مردم منطقه و جهان استفاده نکنند، هرگز آرام و قرار نگیرند! واقعیت این است که نه نتان‌یاهاو نماینده همه مردم اسرائیل، نه حماس نماینده همه مردم فلسطین و نه جمهوری اسلامی نماینده همه مردم ایران هستند؛ آن‌ها گرایشات راست، فاشیسم و جنگ‌طلبی را نمایندگی می‌کنند و جنگ آن‌ها، جنگی بر سر قدرت و تقسیم منطقه و جنگی بر علیه انسان و انسانیت و مردم آزادی‌خواه است و هیچ ربطی به آزادی و منافع عمومی مردم این کشورها و منطقه خاورمیانه ندارد!

سه‌شنبه دوم آبان ۱۴۰۲ - بیست و چهارم اکتبر ۲۰۲۳

ضمایم:

*سندی‌کای کارگران شرکت واحد: بمباران بیمارستان در غزه و کشتار غیرنظامیان محکوم است

جنگ خانمان برانداز در غزه در سه‌شنبه گذشته فاجعه‌ای هولناک بجا گذاشت. هر چند که کماکان جزییات انفجار در بیمارستان الاهلی غزه مورد مناقشه است، اما وضعیت فاجعه‌بار کنونی در غزه و کشتار مردم بی‌گناه و بمباران بیمارستان و مناطق غیر نظامی از هر سوی که باشد غیرقابل توجیه و محکوم است.

صدها نفر، از جمله بیماران، کودکان، پرستاران، پزشکان و دیگر کارگران و داوطلبان شاغل در بیمارستان در این انفجار جان خود را از دست دادند. سندی‌کای کارگران شرکت واحد هم‌صدا با دیگر اتحادیه‌های کارگری در جهان این جنایات را قویاً محکوم می‌کند و به بازماندگان این قتل‌عام تسلیت می‌گوید.

مردم فلسطین قربانی همیشگی نزاع‌های سیاسی و زد و بندهای قدرت‌های بزرگ جهانی و منطقه‌ای بوده‌اند. اما ما بعنوان تشکلات مستقل کارگری در ایران همانطور که همواره مورد حمایت بین‌المللی توسط کارگران کشورهای دیگر بوده‌ایم، وظیفه داریم که از کارگران و مردم زحمت‌کش و مورد ستم در همه جای جهان دفاع کنیم. متأسفانه عده‌ای به خاطر انزجارشان از نظام جمهوری اسلامی و از حماس، چشمشان را به بیش از ۷۰ سال ظلم و ستم نسبت به مردم فلسطین بسته‌اند و گاهی حتی از عملیات نظامی علیه مردم فلسطین و حتی حمله نظامی به ایران حمایت کرده‌اند.

سندی‌کای ما بطور روزانه و بی‌انقطاع از زمان تشکیل تاکنون مورد سرکوب، کنترل، و اذیت و آزار نیروهای امنیتی و انتظامی، قوه قضاییه، وزارت کار، شورای اسلامی کار، حراست و عوامل کارفرما بوده است. این حکومت با ما کارگران این کشور هم‌چون دشمن رفتار کرده است. اما هر اندازه انزجار ما از این همه سرکوب و بی‌عدالتی توسط نظام حاکم در کشورمان، نباید ما را نسبت به یک ستم حل نشده و بنیادی در خاورمیانه که یکی از عوامل تشنج‌دائی در منطقه نیز بوده است دچار بی‌مسئولیتی و یا برخورد‌های ناشایست کند. مسئله فلسطین پیش از به قدرت رسیدن جمهوری اسلامی و قبل از ایجاد حماس نیز یک نزاع همه‌جانبه و تراژیک در منطقه بود و تا حل نشدن عادلانه‌ی آن با سنت‌های شفاف و بدون کشت و کشتار کماکان لاینحل باقی خواهد ماند.

ما همچون اتحادیه‌های کارگری جهان خواهان آتش‌بس فوری و پایان دادن به جنگ و محاصره غزه هستیم. ما از تمامی کارگران و مردم زحمت‌کش کشور می‌خواهیم که به نظرات و تبلیغات جنگ‌طلبانه از هر سوی، به نژاد پرستی، عرب‌ستیزی، یهودی‌ستیزی، افغان‌ستیزی و دیگر نظریات و فعالیت‌هایی که بجای اتحاد و همدلی دنبال دشمنی مردم منطقه با یکدیگر هستند وقعی نگذارند. ما کارگران اعتمادی به هیچ حکومتی در جهان نداریم چرا که می‌دانیم همگی از این ظرفیت برخوردارند که بر سر جان و سرنوشت مردم محروم جهان به راحتی معامله کنند. ما نیاز مبرم به همبستگی و گفت‌وگو سالم و فراگیر میان مردم در کشور و میان کارگران و مردم ستم دیده در سطح منطقه و جهان داریم.

به امید برقراری عدالت در ایران، خاورمیانه و سراسر جهان.

سندی‌کای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه

۲۷ مهر ۱۴۰۲

*بیانیه کانون نویسندگان ایران درباره زلزله افغانستان، حمله به روژاوا و کشتار مردم غزه؛

نویسندگان آزادی‌خواه باید وجدان بیدار جامعه باشند

در روزهای اخیر سه فاجعه هولناک هم‌زمان رخ داد و هر یک به نحوی واکنش مردم و رسانه‌ها را برانگیخت. رسانه‌های جریان اصلی، که رسالتی جز دست‌کاری افکار عمومی به نفع قدرت‌های بزرگ و اربابان جهان ندارند، پا به میدان گذاشتند تا وزن فاجعه را با برجسته کردن‌ها، مسکوت گذاشتن‌ها و به حاشیه راندن‌ها تعیین و تحریف کنند.

زلزله‌ی هولناکی، که هرات را به ویرانه بدل کرد و هزاران نفر را کشت یا آواره کرد، فقط بلائی طبیعی نبود که بر پیکر پاره‌پاره افغانستان نازل شده باشد. طالبان که در بده‌بستان با قدرت‌های جهانی و منطقه‌ای مشروعیت یافته است، در این هنگامه‌ی مرگ و اشک و خون و ویرانی نیز از آزار و سرکوب مردم افغانستان به‌ویژه زنان دست برنداشت و بار دیگر نشان داد که تسلط حکومتی فاسد و مرتجع و فشری بر جان و مال مردم می‌تواند بلائی طبیعی را به فاجعه‌ای انسانی بدل کند؛ فاجعه‌ای که در روایت‌های رسانه‌های رسمی یک‌سره حذف شده یا رنگ باخته است.

هم‌زمان، آن سو ترکیه، حمله‌ی ارتش متجاوز ترکیه به شمال و شرق سوریه خبر از کشتاری دوباره در این منطقه داد. جنگ برضد روژاوا، کشته شدن غیرنظامیان و حمله به زیرساخت‌های غیرنظامی، بار دیگر زیر سایه سرکوب آزادی بیان در ترکیه و سکوت مرگ‌زده‌ی جهان به اصطلاح «متمدن» رقم خورد. روژاوا که در شکست دادن نیروی اهریمنی داعش نقشی تعیین‌کننده داشت، دیگر جایی در اخبار رسانه‌های اصلی ندارد.

اکنون ساکنان نوار غزه که سال‌هاست در آن سوی «دیوار حائل» محبوس‌اند بار دیگر، به بهانه حمله حماس، زیر ضرب توپخانه سنگین اسرائیل‌اند و در محاصره‌ای دهشتناک جان می‌دهند. جنایت ضدبشری در «بزرگ‌ترین زندان رویاز جهان» هر ساعت ابعاد گسترده تازتری می‌یابد و مرگ و نیستی هزاران انسان بی‌گناه را در پی دارد؛ تا آن‌جا که اکنون خبر استفاده از فسفر سفید برضد مردم غزه به فهرست جنایاتی چون کشتار کودکان، زنان و غیرنظامیان، بستن راه‌های رسیدن غذا و دارو، بحران سوخت و قطع آب و برق و فاجعه‌آفرینی در بیمارستان‌ها افزوده شده است. آن‌چه بر مردم فلسطین می‌رود، داستان امروز و دیروز نیست. سخن گفتن از آن‌چه در غزه می‌گذرد، بدون در نظر گرفتن نسل‌کشی، دیوارکشی، اشغال‌گری و شهرک‌سازی‌های اسرائیل، انکار ریشه‌های فاجعه امروز است. مسکوت گذاشتن این ریشه‌ها در واقع تأیید ضمنی این آپارتاید تاریخی است و دست اسرائیل را برای تداوم محاصره مرگبار غزه باز می‌گذارد.

کانون نویسندگان ایران که خود زیر سرکوب حاکمیتی جنایت‌کار و ستمگر دهه‌ها برای استقرار آزادی بیان مبارزه کرده است، از همه نویسندگان آزادی‌خواه و نهادهای مستقل هم‌سو در سراسر جهان می‌خواهد هم‌چون وجدان بیدار جامعه پا به میدان بگذارند و فارغ از آن‌چه دولت‌ها، حکومت‌ها و رسانه‌های جریان اصلی به افکار عمومی تحمیل می‌کنند، ریشه‌های کهنه و پنهان فجایع جاری را پیش از آن‌که به فاجعه‌ای هولناک‌تر بدل شود، برملا کنند.

کانون نویسندگان ایران

*بیانیه جمعی از کارگران عسلیه و جنوب کشور: رؤیای جنگ؛ رسوایی سیاست‌های هویتی و جنایات اسرائیل

چهارشنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۲

دروغ‌ها و شانتاژهای رسانه‌های غالب (دروغ‌هایی مثل سربریدن کودکان) که بعدها توسط مقامات و خبرنگاران اسرائیلی و آمریکایی تکذیب شد، دستاویز جنایاتی با ابعاد فاجعه‌آمیز شده است. دولت اسرائیل به بهانه عملیات طوفان الاقصی در ابعادی دست به اقدامات تلافی‌جویانه و جنون‌آمیز بر علیه مردم بی‌دفاع غزه زده که موجب حیرت و اعتراض جهانیان گشته است. این جنایات نه به بهانه حمله و کشتار نظامیان و شهرک‌نشین‌ها توسط حماس، بلکه از هفتاد سال پیش آغاز شده: فاجعه در روستاهای دیر یاسین و کفر قاسم و طنطوره قبل از پیدایش گروه حماس اتفاق افتاد و بنابراین اسرائیل نیازی به بهانه ندارد.

قتل و کشتار و آوارگی و مجازات دسته‌جمعی مردم زندانی در ۳۶۰ کیلومتر مربع، که هیچ دست‌آورد نظامی‌ای ندارد، خود نشان از ذات واقعی و دهشتناک حکومت‌های سرمایه‌داری است که برای حفظ منافع خود پایبندی به هیچ اصلی از قوانین حقوق بشری را بر خود لازم نمی‌بینند؛ قوانینی که خود مبلغ آن هستند. خواه آبان ۹۸ باشد و خواه انتقام از طوفان الاقصی، چه جمهوری اسلامی باشد و چه اسرائیل، ذات سرمایه‌داری نمایان است.

تمام جنگ‌ها و سرکوب‌ها و جنایت‌های طول تاریخ بشر از سوی حکومت‌ها تحت نام مذهب و ملیت و قوم صورت گرفته است. در عصر سرمایه‌داری نظام‌های طبقاتی برای پنهان کردن ماهیت و اهداف استثمارگرانه خود و سرپوش گذاشتن بر تضادهای درونی به قصد انحراف مبارزات توده‌ها، با برجسته کردن اختلافات قومی و دینی و غیره راه را بر جنگ‌های امپریالیستی باز کرده‌اند و بدین‌سان از بحران‌های ذاتی سرمایه‌داری عبور نموده‌اند. تنها به این صورت توانسته‌اند انسجام و امنیت سرمایه و حفظ سود را در خاورمیانه دوام ببخشند و هدف نهایی را محقق کنند.

دولت و دیگر نهادهای سرمایه‌داری شاید در سال‌های اخیر توانسته باشند انقلاب در کشورهای عربی و خاورمیانه را به بیراهه بکشانند، اما آگاهی روزافزون زحمت‌کشان کشورهای خاورمیانه دیگر آنان را دستاویز فریب‌های این‌چنینی رسانه‌ها و سیاست‌مداران حافظ منافع سرمایه‌داری جهانی نخواهد کرد. فشار افکار عمومی جهانیان و مردم منطقه خاورمیانه بر دولت‌هایشان موجب به هم خوردن توازن قوا گشته و همین امر جنگ‌افروزی دولت‌ها را با چالش‌هایی جدی مواجه نموده است.

در این میان سود بازار فروش اسلحه، دارو و بازسازی ویرانه‌های جنگ نصیب شرکت‌های بزرگ و چندملیتی خواهد شد و کشتار و رنج نصیب مردمی بی‌گناه؛ یک روز در بالکان و یوگسلاوی و یک روز در اوکراین و ارمنستان و رواندا و لیبی ... شاید هم روزی در ایران زیر پرچم روشنفکران قوم‌پرست میان کرد و بلوچ و فارس و لر و عرب و به قول خودشان مرکز و پیرامون.

ما کارگران از مناطق گوناگون ایران، از سایت‌های پتروشیمی‌ها و ساتالایت‌ها و ترن‌های گازی و واحدهای کت کراکر و از روی سکوه‌های نفت و گاز با صدای رسا، ضمن محکوم کردن جنایات رژیم آپارتاید قومی-مذهبی اسرائیل به‌عنوان حافظ منافع امپریالیست‌ها در خاورمیانه و ضمن حمایت قاطع از مبارزات هفتادساله ملت فلسطین و خواست قطع جنایات رژیم نژادپرست اسرائیل معتقدیم تنها راه خلاصی از بحران‌های ادواری سرمایه‌داری برای رژیم‌های منطقه رؤیای جنگ است و برای جریانات مرتجع قوم‌پرست، رؤیای جنگ قومی-مذهبی، چراکه هویت‌طلبان موتور محرک جنگ‌ها و اختلافات قومی و ابزار دست سرمایه‌داران و امپریالیست‌های جنگ‌افروز برای ممانعت از شکل‌گیری یک جبهه انقلابی هستند.

به گمان ما راه‌هایی و عدالت و رفاه و صلح و احقاق حقوق کارگران و اقوام و زنان و اقلیت‌ها نه در دمیدن در آتش اختلاف و جدایی و جنگ، آن‌هم بدون هیچ‌گونه تحزب، بلکه در گرو اتحادی تحت شکل‌ها و احزاب و شوراهای مردمی در ایران و سرتاسر خاورمیانه است.

زنده باد صلح

زنده باد برابری.

کارگران جهان متحد شوید!

*درخواست فوری اتحادیه‌های کارگری فلسطینی: به همه همدستی‌ها پایان دهید، تسلیح اسرائیل را متوقف کنید

پنج‌شنبه ۲۷ مهر ۱۴۰۲

اتحادیه‌های کارگری فلسطینی با صدور یک فراخوان جهانی برای اقدام فوری، از کارگران در همه جا می‌خواهند تا فروش و تامین مالی اسلحه به اسرائیل و تحقیقات نظامی مرتبط با آن را متوقف کنند.

اسرائیل از ۱/۱ میلیون فلسطینی خواسته است که نیمه شمالی غزه را تخلیه کنند و در همین حال آن‌ها را در معرض بمباران مداوم قرار میدهد. این اقدام بی‌رحمانه، بخشی از نقشه اسرائیل با حمایت تزلزل‌ناپذیر و مشارکت فعال آمریکا و اکثر کشورهای اروپایی، برای پیشبرد قتل‌عام بی‌سابقه و شنیع ۲/۳ میلیون فلسطینی در غزه و پاکسازی قومی آن می‌باشد. اسرائیل از روز شنبه غزه را به شدت بمباران کرده و سوخت، برق، آب، غذا و تجهیزات پزشکی را بر روی آنها قطع کرده است. اسرائیل بیش از ۲۷۰۰ فلسطینی -از جمله ۶۱۴ کودک- را به قتل رسانده و تمام محله‌ها را با خاک یکسان نموده، خانواده‌ها را نابود و بیش از ۱۰۰۰۰ نفر را زخمی کرده است. برخی از کارشناسان حقوق بین‌الملل نسبت به اقدامات نسل‌کشی اسرائیل هشدار داده‌اند.

دولت راست افراطی اسرائیل در برخی نقاط دیگر بیش از ۱۰۰۰۰ تنگ بین شهرک‌نشینان افراطی در فلسطین ۴۸ و کرانه باختری اشغالی توزیع کرده است تا حملات و کشتار آن‌ها علیه فلسطینیان را تسهیل نماید. اقدامات اسرائیل، قتل‌عام و لفاظی آن‌ها، قصد اسرائیل در اجرای نکبت دوم که مدت‌هاست وعده‌اش را داده است، اخراج هر چه بیش‌تر فلسطینی‌ها و ایجاد «خاورمیانه جدیدی» که در آن فلسطینی‌ها در انقیاد دائمی زندگی کنند را آشکار می‌سازد.

پاسخ دولت‌های غربی، حمایت‌های کامل از حکومت اسرائیل بوده است، و آن‌هم حتی بدون هیچ توجهی به قوانین بین‌المللی. امری که مصونیت اسرائیل را تشدید کرده و به آن اجازه می‌دهد تا جنگ نسل‌کشی خود را بدون هیچ محدودیتی به پیش ببرد. کشورهای غربی علاوه بر حمایت دیپلماتیک، به اسرائیل تسلیحات داده و فعالیت شرکت‌های اسلحه‌سازی آن را در درون مرزهای خود، تایید مینمایند.

هم‌زمان با این که اسرائیل کارزار نظامی خود را تشدید می‌کند، اتحادیه‌های کارگری فلسطینی از همتایان خود در سطح بین‌المللی و همه افراد با وجدان می‌خواهند که به همه‌گونه همدستی با جنایات اسرائیل پایان دهند -فوری‌ترین آن متوقف ساختن تجارت تسلیحاتی با اسرائیل، و هم‌چنین توقف کلیه کمک‌های مالی و تحقیقات نظامی می‌باشد. اکنون زمان اقدام است - زندگی فلسطینی‌ها در مخاطره است.

این وضعیت اضطراری و نسل‌کشی، تنها با افزایش همبستگی جهانی با مردم فلسطین قابل پیشگیری است. امری که می‌تواند ماشین جنگی اسرائیل را مهار کند. ما به شما در هر جای دنیا که هستید نیاز داریم که برای جلوگیری از تسلیح دولت اسرائیل و شرکت‌های درگیر در زیرساخت‌های محاصره، فوری اقدام بکنید. ما از نمونه بسیج‌های عمومی پیشین اتحادیه‌های کارگری در ایتالیا، آفریقای جنوبی و ایالات متحده و بسیج‌های عمومی بین‌المللی مشابه علیه تهاجم ایتالیا به اتیوپی در دهه ۱۹۳۰، دیکتاتوری فاشیستی در شیلی در دهه ۱۹۷۰ و بسیج‌های عمومی در مناطق دیگر الهام می‌گیریم که در آن‌ها همبستگی جهانی، دامنه وسعت وحشی‌گری استعماری را محدود نمود.

ما اتحادیه‌های صنایع مربوطه را به اقدامات ذیل دعوت می‌کنیم:

- ۱- امتناع از ساخت سلاح به مقصد اسرائیل،
- ۲- امتناع از حمل سلاح به اسرائیل،
- ۳- تصویب طرح‌هایی در این خصوص در اتحادیه صنفی خود،
- ۴- اقدام علیه شرکت‌های همدستی که در اجرای محاصره وحشیانه و غیرقانونی اسرائیل دخیل هستند، به خصوص اگر با موسسه شما قرارداد داشته باشند،

۵- فشار بر دولت‌ها برای توقف کلیه تجارت نظامی با اسرائیل، و در مورد ایالات متحده نیز توقف تامین مالی آن‌ها،
ما این فراخوان را در حالی می‌دهیم که شاهد تلاش‌هایی برای ممنوعیت و خاموش کردن همه اشکال همبستگی با مردم فلسطین می‌باشیم. ما از شما می‌خواهیم همان‌گونه که اتحادیه‌های کارگری در طول تاریخ انجام داده‌اند، در برابر بی‌عدالتی صدایتان را بلند کنید. ما این فراخوان را با این باور طرح می‌کنیم که مبارزه برای عدالت و آزادی فلسطین، نه تنها یک مبارزه متعین منطقه‌ای و جهانی است، بلکه اهرمی است برای آزادی تمام افراد محروم و استثمار شده در جهان.

فدراسیون عمومی اتحادیه‌های کارگری فلسطین، غزه:

- اتحادیه عمومی کارگران خدمات عمومی و صنفی
- اتحادیه عمومی کارگران شهرداری
- اتحادیه عمومی کارگران مهدکودک
- اتحادیه عمومی کارگران پتروشیمی
- اتحادیه عمومی کارگران کشاورزی
- اتحادیه کمیته‌های زنان فلسطین
- اتحادیه نسل کارگران رسانه و چاپ
- فدراسیون عمومی اتحادیه‌های کارگری فلسطینی (PGFTU)

- اتحادیه عمومی معلمان فلسطینی
- اتحادیه عمومی زنان فلسطینی
- اتحادیه عمومی مهندسان فلسطین
- انجمن حسابداران فلسطینی
- فدراسیون انجمن‌های حرفه‌ای:
- انجمن دندانپزشکی فلسطین - مرکز اورشلیم
- انجمن داروسازان فلسطین - مرکز اورشلیم
- انجمن پزشکی - مرکز اورشلیم
- انجمن مهندسين - مرکز اورشلیم
- انجمن مهندسين کشاورزی - مرکز بیت المقدس
- سندیکای دامپزشکان - مرکز اورشلیم
- سندیکای روزنامه‌نگاران فلسطینی
- کانون وکلای فلسطین
- انجمن پرستاری و مامایی فلسطین
- اتحادیه کارگران مهدکودک
- اتحادیه کارگران خدمات پستی فلسطین
- فدراسیون اتحادیه‌های اساتید و کارمندان دانشگاه‌های فلسطین
- فدراسیون عمومی اتحادیه‌های کارگری مستقل فلسطین
- فدراسیون جدید اتحادیه‌های کارگری فلسطین
- اتحادیه عمومی نویسندگان فلسطین
- اتحادیه پیمان‌کاران فلسطینی
- فدراسیون سندیکاهای متخصصان بهداشت
- اتحادیه روان‌شناسان و مددکاران اجتماعی فلسطین